દીલચમન ગાયન.

ગુજરી.

કે કાબુલસે બાદશાહ ચડે ને સારી દીલ્લીકા દીવાનરે
કે બાદશાહ ઉતરે બાગમેં મેં કયા મસ દેખન જાઉરે;
કે હાથમેં લેકે લાલ માટલી કંદોયણ હોકે જાઉરે,
કે બાદશાહ ઉતરે બાગમેં મેં કયા મસ દેખન જાઉરે;
કે હાથમેં લેકે લાલ બેડલુ પનીહારણ હોકે જાઉરે;
કે બાદશાહ ઉતરે બાગમેં મેં કયા મસ દેખન જાઉરે
કે હાથમેં લેકે લાલ લાકડી ગોવાલણ હોકે જાઉરે,
કે બાદહશાહ ઉતરે બાગમેં મેં કયા મસ દેખન જાઉરે;
કે હાથમેં લેકે ફુલ છાબડી મેં માલણ હોકે જાઉરે,
કે ફુલફગરનો ઘાઘરો સાળુંટે કસબી કોરરે;
કે કશા કાંબી આણુવટ બીછવા ઝાંઝરનો ઝમકારરે,
કે હાથે બાજુબંધ બેરખા એને દશે આંગળીએ વેઢરે;
કે કાને કલાફુલ શોભતાં એને કાને ઝમુકે ઝાલરે,
કે કોટે તે પાટીયાં શોભતાં એને કંઠે એકાવળ હારરે,
કે લીલાતે જગનુ કાપડું એને જગ મોતીનો હારરે
કાને તે વાળીઓ શોભતી એને ટીલડી તપે લેલાટરે;
બાલે બાલ મોતી પરોવ્યાં જાણે ઉગ્યો સુરજ ભાણુરે,
છોટીમટકીમેં દહી જમાયો દુધ લીયો મણુ ચારરે;
ચલી ગુજરીયાં દહી બેચનકું બાદશાહકે દરબારરે.

કે અહીયર લ્યો કોઈ મહીયર લ્યો કોઇ લ્યોને મોહડાં દુધરે;
કે સાસુરે કેવે સુણો બાવરીયાં લશકરમેં મત જાવરે,
કે દીલ્હી શહેરકા બાદશાહ તુજે રખે ગોખલ માંહરે:
કે સાસુનાં વાર્યાં ના કરે વહુ મહી વેચવાને જાયરે;
કે હાટે મોહ્યા હાટ વાણીઆ ને ચોરે મોહ્યા ચોપદારરે
કે જે દેખે સો મોહી રહ્યાને બાદશાહ સરખા મોહરે,
કે ચલી ગુજરીયાં મહી બેચનકું બેઠી લાલબજારરે,
કે સીપાઈ બીચારે ચાડી લગાઈ જીવ જાનહુવા હેરાનરે,
કે અપને લશકરમેં એશી મહીઆરીને એસા ન કોઈકા દુધરે
કે બાદશાહકું તો ખબર હુઈને ગુજરી દેખન આયરે
કે અલીયાં ગલીયાં કયા ફીરનાં ગોરી પેઠો પડદા માંહરે,
કે પડદેમેં બેઠી મોજ કરો ગોરી ચાવો નાગરપાનરે;
કે અલીયાંરે ગલીયાં બોહોત ભલી તેરે પડદેકું લગાદેઊં આગરે;
કે હીંદવાણી તુ હરામજાદી બદશાકુ દેવ જવાબરે,
કે બાદશાહ કેવે સુણ ગુજરી તમ સુણો અમેરી બાતરે;
કે કાથ કથીરમેં કયા પહેરના ગોરી પેરો સોના શેરરે,
કે કાથ કથીર મેરે બોત ભલી તેરે સોનેકુ લગાદઉં આગરે;
કે હીંદવાણીં તું હરામજાદી બદશાકુ દેવે જવાબરે;
કે બાદશાહ કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો અમેરી બાતરે.
કે કાળી કામળમેં કયા ઓઢના ગોરી પેહેરો દક્ષણી ચીરરે;
કે કાળી કામળ મેરે બહોત ભલી તેરે ચીરકુ લગાદઊં આગરે,

કે હીંદવાણી તું હરમજાદી બદશાકુ દેવે જવાબરે,
કે બાદશાહ કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે;
કે મેરા છાશમે કયા ખાના ગોરી ખાવને નાન પૂલાવરે;
કે નાન પલાવમે કયા ખાના મેરા હીંદુકા અવતારરે;
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકુ દેવે જવાબરે,
કે બાદશાહ કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે;
કે મકાારે હાથી અજબ બન્યા ને ગોરી હાથી દેખન અવરે;
કે તેરે હાથીમે કયા દેખના મારે ઘેર ભુરી ભેંશરે,
કે ટંકે સવામણ દુધ કરે તારા હાથીથી ભવેરી મારી ભેંશરે;
કે દહી દુધકી નદી ચલાઊં, માખનથી બાંધુ પાળરે;
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકુ દેવે જવાબરે,
કે બાદશા કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે;
કે મેરા કુંવર ગોરી અજબ બન્યા ને કુંવર દેખન આવરે;
કે તેરા કુંવરમે કયા દેખના મેરી ગાયુકા ગોવાળરે,
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકું દેને જવાબરે;
કે બાદશાહ કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુંણો હમારી બાતરે;
કે મેરી સોળશે રાણીઓ ખુબ બની તે રાણીઓ દેખન આવરે;
કે તેરા રાણીમે કયા દેખના મેરે પાની ભરે પનીઆરરે;
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બહાદશાકુ દેવે જવાબરે;
કે બહાદશાહ કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો હમારી બાતરે,
કે મેરા ઘોડા એજબ બન્યા ગોરી ઘોડા દેખન આવરે;

કે તેરે ઘોડેમેં કયા દેખના મેરે ઘેર ગવરી ગાયરે.
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બહાદશાકુ દેવે જવાબરે;
કે બાદશા કેવે સુણ ગુજરી તમ સુણો અમારી બાતરે,
કે મેરી મુછો અજબ બની ગોરી મુછોપર મોટી આવરે;
કે તેરી મુછોમેં કયા દેખના મેરા બકરા જેસા પુંછરે.
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકુ દેવે જવાબરે;
કે બાદશા કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો હમારી બાતરે;
કે કીયુ તમારૂ સાસરૂને કીયા પુરૂષ ઘેર નારરે,
કે ધદગોકુળ મારૂ સાસરૂ ને ચંદા પુરૂષ ઘેર નારરે,
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકું દેવે જવાબરે;
કે બાદશા કેવે સુણ ગુજરી તમ સુણો હમારી બાતરે
કે કોણ દેશની ગોવાલણીતે શુ છે તારૂ નામરે,
કે ધદમાંડવકી ગોવાલણી ને મેના ગુજરી મારૂ નામરે;
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકું દેવે જવાબરે;
કે બાદશાહ કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે;
કે છોટી મટકીકા મુલ કરોને ગોરી ઉસકા કયા હોય મુલરે,
કે છોટી મટકીકા મુલ કરૂ તો તેરી શુદ્ધબુદ્ધ જાવે ભુલરે;
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકુ દેવે જવાબરે,
કે બાદશા કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો હમારી બાતરે.
કે દુસરી મટકીકા મુલ કરોને ગોરી ઉસકા કયા હોય મુલરે;

કે દુસરી મટકીકા મુલ કરૂ તેરી સોલસેં રાણીઓ દુલરે;
કે સોલસેં રાણીઓ સજ કરૂ તેરા કોઈ ન લેવે નામરે;
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકું દેવે જવાબરે;
કે બાદશાહ કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે;
કે તીસરી મટકીકા મુલ કરોને ગોરી ઉસકા ક્યા હોય મુલરે;
કે તીસરી મટકીકા મુલ કરૂ તેરા મકના હાથી દુલરે;
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકુ દેવે જવાબરે.
કે બાદશા કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે.
કે ચોથી મટકીકા મૂલ કરૂ તારી સારી દીલ્લી દુલરે;
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકુ દેવે જવાબરે.
કે બાદશાહ કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુણો અમારી બાતરે,
કે તેરા રૂપ તો કીને દીયા જાણે સોની ઘડે સોનારરે;
કે અલ્લા મીઆંને મુજે રૂપ દીયા ને કરમ દીયા કીરતારરે.
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકુ દેવે જવાબરે,
કે બાશાહ કેવે સુણ ગુજરી તમ સુણો અમારી બાતરે;
કે ગરબડ સરબડ કયા બોલતી ગોરી બોલો સમજકી બાતરે
કે અકડ છકડ ગોરી કયા બોલતી કાંઇ થપડ લગાવુ દો ચારરે
કે તું નવ જાણીશ એકલી મારા ગુજર ચડે નવ લાખરે,
કે હીંદવાણી તું હરામજાદી બાદશાકુ દેવે જવાબરે;
કે બાદશાહ કેવે સુણ ગુજરી તુમ સુંણો અમારી બાતરે;
કે મારૂ તમાચાને ઉડજાય પગડી મુચ્છા હો જાય લાલરે;

કે ટકે ટકે તેરા ટટ્ટુ બેચાઉ ને દમડીકા દસ ઊંટરે,
કે ટકે ટકે તેરી ઢાલ બેચાઉ ને દો કોડી તલવારરે;
કે બાદશાહકુ તો ગુસ્સા લગાને ડાલી બેડી માંયરે.
કે હાથમે ડાલી હાથ કડીયાંને ઉસકુ હાથીપર બેઠલાયરે
કે હાથીકે હોદેપર બેઠી ઉસકા કોઇ ન લેવે નામરે
કે બ્રાહ્મણ વીરા વીનવુ તને આલુ હઇયાનો હારરે
કે કાગળ જઈને આપજે મારા હીરા દાયરને હાથરે
કે હીરીએ કાગળ વાંચીયોને ભાઈ ગુજરી પડી બેડી માંહીરે
કે ચદે કાગળ વાંચીયોને ગુજરી પડી બેડી માંહીરે
કે છો પડી ભાઇ પડવા દો કાંઈ એવી લાવીશું બેચારરે
કે તાણી બાંધો ભાઈ ઢાલ તરવારોને તાણી બાંધો હથીયારરે
કે સુરા હોયમો સંગ ચલોને નહી કાયરકા કામરે
કે કેસરીયા ભાઈ વાઘા પેહેરોને હોજાઓ લાલ ગુલાલરે.
કે ત્યાંથી હીરીઓ દોડીઓને ગયો તે ઘોડારની પાસરે
કે તાણીને બાંધો તંગડો ભાઈ ઢીલી મેલો લગામરે
કે દીલ્લી જીતીને ઘેર આવું તો રેવંત મારૂ નામરે
કે હીરીઓ ઘોડે એકજ ચઢયો ને ગુજર ચડયા નવ લાખરે
કે હીરીએ ઘોડા ખેડીઓને ધોબી મારચા પચાસરે
કે લેજે ભવાની ભોગ આતો ગુજર કેરો રોગરે
કે ચંદે ઘોડો ખેડીઓને જાય દીલ્લી મેદાનરે

કે હીરીઓ પેઠા શેહેરમાંને ઢંઢોઈ નાઠા જાયરે:
કે તોપોકા ધમરોળ હુઈ ને હુવા અંધારા ઘોરરે.
કે બાદશાહકુ તો ખબર નહીંને રઇયત નાઠી જાયરે.
કે સુતો બાદશાહ જાગજે તારે નગર પડયો ભેકારરે;
કે સુતો બાદશાહ જાગીઓ ભાઈ કયા હોતા ધમરોળરે
કે સુતો બાદશાહ જાગીઓને મુગલ ચઢયા બાજુલાખરે
કે તાંબાની નોબત ગડગડે ને જેનાં ઢમકે વાગે ઢોલરે
કે ફાગણ સુદ ચઉદશને દહાડે મામલો મચ્યો જોરરે
કે ગુજરી રહીને બોલીયાં ને બોલ્યાં એકજ બોલરે
કે હીરીઓ પેહેરે કાંચળી ને હથીયાર મુજને આલરે
કે બાદશાહ સાથે બેસી લડું મેરા જુગમે હોજાય નામરે
કે તલવારે તાળી પડે ને બરછી ચાવે પાનરે
કે અગાડી પછાડી દેરા તાણોને બીચમે રખો મેદાનરે
કે વચમાં રાખો ગુજરી ભાઈ જે જીતે તે લેઇ જાયરે
કે હીરીયોને ચંદીઓ બોલીયા રાજા સાંભળો મારી વાતરે
કે પેહેલો ઘાવ તમે કરો ને અમે તમારી તૈયતરે:
કે પેહેલો ઘાવ બાદશાહે કીધો ગુજર લશ્કર માંહરે
કે હીરીઓ ચંદીઓ ધુસ્સે થયા જેમ બકરામાં પડી વાઘરે
કે તલવારોની તાળી પડે ને લોહીનો વરસ્યો મેઘરે
કે તમારી ગુજરી તમને મુબારક ગુજરી અમારી બેહેનરે
કે ત્યાંથી ગુજરી ચાલીયાંને ગયાં સાસુને ઘેરરે

કે સાસુ મેણાં બોલીયાં વહુ જાઓ બાદશાહને ઘેરરે
કે આ વહુઅરને જવાદો ને હું બીજી પરણાવુ કાલરે
કે આ વહુઅરને જવા ન દઉં મારા ગુજરના પત જાયરે
કે ત્યાંથી ગુજરી ચાલીયાં ને ગયાં નણદને ઘેરરે
કે નણદલ મેણાં બોલીયાં ભાભી જાઓ બાદશાહને ત્યાંયરે
કે ત્યાંથી ગુજરી ચાલીયાં ને ગયાં તે પાવાગઢરે
કે પાવા તે ઘઢમે અલોપ હો ગઈ માહાકાળી કહેવાયરે.

મીસરી.

કે આઠ કુવા નવ વાવડીજી સોલ સોલ પનીહાર
ઉસમે કુન ગોરી પતલી ઓ મસરી; પતલી કમર લંબે બાલ.
કે ઘાટ ઘડુલા રેંટીઓજી પીંડી લાલ ગુલાલ.
કાતન વાળાં પતલી ઓ મીસરી; લળી લળી નાખે તાર.
કે એડીની ગેડી કરૂજી કેડોની કરૂ કમાન,
નઈણાના કરૂ બે ભલકા ઓ મીસરી પાડુ ચતુરસુજાણ.
કે ચતુર પુરૂષની ગોરડીજી હશી હશી ઉત્તર દેશ,
મુરખ પુરૂષની ગોરડી ઓ મીસરી રોઇ રોઈ ઉતર દેશ,
કે હસત જોબન ખસતજી રૂવે તો કજલસો હો જાય,
એસો પીયારો મેરો સાયબો ઓ મીસરી; સાંજ પડે ઉડજાય.
કે દાડમ સુકે દહાડીએજી ઘેર સુકાય ઘર નાર,
બાપ ઘેર સુકાય બેટડી ઓ મીસરી; હેણા પુરૂષ ઘેર નાર.

કે રાજવાળુ બેઠી રાજમેંજી ખભે ઉપાડા કેશ.
દશ જંતાન કે કારણે ઓ મીસરી દીલી બેકાતી લેશ;
કે તેરી દિલી ને મેરા આગરાજી તેરે મેરે કાયકા સનેહ,
તેં ચમકાવી વીજળી ઓ લોભીડા મેં વરસાવ્યો મેહ,
કે પર ઘરના ઘોડા ચડેજી નગર લીયો કેમ જાય,
કેઈ મારી સાહેલીએ ભોળવ્યો ઓ મીસરી;નીજઘર ભુલી જાય.
કે હાથના હથવારાં કરૂજી નેણસે લીગોરે બોલાય,
સમજાવ્યો ના સમજે ઓ મીસરી; મુરખ બડો ગુમાર.
કે પાલણપુર દીવડો બળેજી કાજળ પડેરે સનેસ,
કે આંજણવાળી પતળી ઓ મીસરી; મુલક બસે મેવાડ,
કે કોયલને કેમ મારીએજી; આંબાની રખવાળ;
મારીએ હરામી સુડલો ઓ મીસરી, અણુ ચાખ્યાં ફળ ખાય.
કે ગોરીને કેમ મારીએજી, સેજોની રખવાળ,
મારીએ હરામી સાજણો ઓ મિસરી, શેજ પરાઈ જાય.
કે માણેકચોકકે બજારમેજી બેકાય લાલ કમાન,
કે બેંચનવાળા ઘર નહી ઓ મીસરી; કીસપર કરૂ ગુમાન
કે માણેકચોકકે બજારમેજી હીરાલાલ બેકાય,
ચતુર હોય સો મુલવ ઓ મીસરી; મુરખ ફેરા ખાય,
કે નદી કીનારે સાયબા મુડદા જલજી ધુવા ન પ્રગટ હોય,
ગયા ન જોબન સાંપડે ઓ મીસરી, મુવા ન જીવે કોય.
પ્રિત કરીએ ઊંચથીજી, સદા નભાયો જાય;

નીચથી કયા કરે પ્રીતડી ઓ મીસરી, સદાય ઓગ્યું ખાય:
કે કોંકણ કુવો ગોડાવીએજી, રેંટ ફરે મેવાડ;
સીંચનારી પાણીભરવસેઓ મીસરી, જેનોઅંપો પીએ ગીરનાળ
કે પ્રીત કરી દો જણેજી, માળીને રંગરેજ;
રંગરેજ લાવે ચુંદડીઓ મીસરી, માળી લાવે ફુલ.
કે ફુલમે કયા પહેરનાજી, ધુપ પડે કમળાય;
ભલી બીચારી કલીયાં ઓ મીસરી, સાંજ પડે ખીલ જાય.
કે ચુંદડીમેં કયા પહેરનાજી, બુંદ પડે રંગ જાય;
ભલો બીચારો સાલુડો ઓ મીસરી, ધોએ ધોએ રંગ રેહે;
કે ખેતર હોયતો ખેડીએજી, ડુંગર ખેડ્યા ન જાય;
કુવા હોય તો ગાળીએ ઓ મીસરી, સમુદ્ર ગાળ્યા નવ જાય.
કે કાગળ હોયતો વાંચીએજી, કરમ વાંચ્યાં નવ જાય;
કે ત્રાગ હોય તો તોડીએ ઓ મીસરી, પ્રીત તોડી કેમ જાય.
કે મારા ઠાકોરનો ઘોડીલોજી, દીઠો કલાલને હાટ;
દારૂડાનો છાકયો મારો સાયબો ઓ મીશરી, ગયો કલાલને હાટ
કે નહી તારા સાહેબાને ભોળવ્યોજી, નહીંમેં લીયોરે બોલાય.
કે દારૂડાનોછાકયોતારો સાયબો ઓ મીસરી, આવ્યો કલાલનેહાટ
કે મારા ઠાકોરની મોજડીજી દીઠી કલાલને હાટ,
દારૂડાનો છાકયો મારો સાયબોઓ મીસરી, ગયો કલાલને હાટ

ગરબી.

સાંભળરે તું સજની મારી, રજની ક્યાં રમી આવીજી;
પરશેવો તને ક્યાં વળીઓ; તારી બમર ક્યાં ભીંજાણી.
સાચુ બોલોજી.

વનમાં હુંતો ભુલી પડીને, અતીશે મુઝાણીજી;
પરસેવો મને ત્યાં વળ્યો, મારી ભમર ત્યાં ભીંજાણી સાંભ-
ળ સજનીજી.

કાલ મેં તારી વેણુ ગુથીતી, છુટી કેમ વીખરાણીજી;
એવી ઉતાવળ શી પડી જે ઝુલડી ના બંધાણી. સાં૦ ૩
કાળો તે ભમરો શીરપર બેઠો. ઉરાડતાં સેર છુટીજી;
જ્યમ ત્યમ કરીને બાંધતાં, વચમાંથી નાડી તુટી સાં૦ ૪
આ ચોળી અતલસની પહેરી, સઇયરે વખાણીજી;
ચોળીની કસ ક્યાં તુટી, તું આવડી ક્યાં ચોળાણી સાં૦ ૫
હઇયું મારૂ દુખવા આવ્યું, વાયે કરીને કાંપ્યુંજી;
પીડા ટળવા કારણે મેં, કળે કરીને ચાંપ્યું સાં૦ ૬
આવડાં પુષ્પ ક્યાંથી વાટે તુજને કોણે આપ્યાંજી;
એવો રંગ રશીયો કોણ મળીયો, પ્રેમે કરીને થાપ્યાં સાં૦ ૭
સુરજ ફળાએ હું જાતી હતી, વાટે મળ્યા વનમાળીજી;
સમ ખાઇને મુને તેણે આપ્યાં, તેની પ્રતીજ્ઞા પાળી સાં૦ ૮
અવળો ચણીયો કેમ પેહેરયોછે, જેમ તેમ વીટી સાડીજી;

સજગ થઇને સુંદરી આવાં વસ્ત્ર પેહેરોને વાળી. સાં૦ ૯
સાથના સઈયરે કીધા; ઉતાવળી વેગે ચાલીજી;
અવળા ચણીઓ પેહેરી લીધો, હવે વસ્ત્ર પેહેરીસું વાળી સાં૦
નિકળી હતી તું સઉથી પેહેલી, સાથ સઇયરનો મેલીજી;
પછવાડેથી કયાંથી અંબીકા જઇ બેઠી તું વેહેલી સાં૦ ૧૧
નિકળી હતી હું સઉથી પેહેલી સાથ સઇયરનો મેલીજી;
વાટે હુંતો ભુલી પડી ગઈ. ત્યાં જઇ બેઠી વેહેલી સાં૦ ૧૨
કસ્તુરી તારે અંગે બેહેકે છે, આ વનમા કોણે છાંટીજી,
સરવે શરીરે તારે વ્યાપી રહીછે, તે કેમજાએ ટાંકો. સાં૦ ૧૩
મ્રગસલાએ મ્રગલો બેઠો, તેને જઇ મેં ઝાલ્યોજી;
તેની વાસના મારા અંતરમાં પેઠી, તે નથી રેહેતી ઢાંકી. સાં૦
અધુર દંત તારે બેઠા દીસે છે, છાતીએ નખ વાગ્યાજી;
તારૂણી તારા તનમાં વળી, કામબાણ કયાં વાગ્યાં સાં૦ ૧૫
મધુરાં વાયક પોપટ બોલ્યો; તેને જઇ મેં ઝાલ્યોજી;
ચંચળ ચાંચ ભરીને વળતો તતક્ષણ ત્યાંથી ચાલ્યો સાં૦ ૧૬
સ્યામ સુંદર તને મળ્યા દીસે છે, તે અંગે તું પસરાઈજી;
જે જે પુછું તેના ઊત્તર આપે, એ બધો તુજ ચતુરાઇ સાં૦ ૧૭
જે વાટે હરી મળ્યા હોય, તે વાટે નવ જાઊંજી;
આજ વાટે હરી મળીયા હોયતો, કહો તેવા સમ ખાઉ સાં૦
અમારે એવી પ્રતિજ્ઞા જે પર પુરૂષ ભાઈ બાપજી;
દાસ દયાના સ્વામીને ભજતાં, ભવની ભાવટ જાય સાં૦ ૧૮

ગરબી ૨ જી.

સ્યામ સલક્ષણા રહો હું કહુછું, શિખામણ લ્યો માનીજી:
મારગડે જાતાં મુજ શ્રવણે, વાત કહી સીદ છાની. ડાપણ૰૧
અવળી અબળા અવળું શું બોલે, જા તું સીધી વાટજી;
કરણફુલ તારૂ નવિન દેખી, સહેજ અમે જોયા ઘાટ;
સુલટુ બાખોજી. ૧
કરણફુલ જોયું તે શું કહોછો, અવર કોઇ કેમ માનેજી;
પુરૂપને શું કામ સ્ત્રી સંગે, સમજાવો છો કોતે. ડાપણ૩
જેના મનમાં કપડ હોય તે, કપટ તણા ગત જાણેજી;
જાતાં જાતાં થયું શું તાહારે જે, આવડી વાત વખાણે. સુ૰ ૧
તમો છાના રહો સાધુ છો હું જાણું, સાચાં બોલો છો વેણજી;
સાધુપણાની સાખ પુરેછે, નાચંતાં બેહુ નેણ. ડાપણ૰૫
નાચંતાં કે વણ નાચંતાં, તે મેણું શીદ દીધુંજી;
જેવાં છે તેવાં અમ પાસે, કહે તારૂ શું લીધુ. સુલટુ૰૬
વહાલા મારૂ તો પરવસ્વ લીધુછે, હું અબળા કહેતી લાજુજી
તન મન ધન લુંટીને લીધું, હવે શું લેશો ઝાઝુ. ડાપણ૰૭
હુંતો બાળક કાંઇ ના સમજુ, કેવુ હોય તન મનજી;
કયમ કરયો તે મુજને મોહોટો, એમ બોલ્યા જુગજીવન સુ૰૮
તમો નંદકુંવર મેં નીરખ્યા નહાના, ગુણ મોહોટા ગંભીરજી;

વડા વેણથી વાતો પીડે જેમ, નહાનો નાવક તીર. ડાપણ૦૯
કાયર થઇને એમ કંપે છે, વાત સુરાની વખાણેજી;
નાવક બાણ તણી ગત ન્યારી, તું અણુદીઠે કેમ જાણે. સુ૦ ૧૦
દાસ દયાના પ્રભુ દુખ રખે ધરતા, હું દુરીજન માટે કહુછુંજી;
એ સુખડાને કાજે હરી હું, બોલ લોકના સહુ છું. ડાપણ૦૧૧

ગરબી ૩ જી.

સમે સમો તમે સમજો નહીં ને, કરતા હીંડો આળજી;
લોક શું જાણે જે ટેવ પડીછે, મુકે માથે આળ પેરન જાણોજી૧
સાસુ અમારી સાંભળતાં મુને શીદ કરો છો સાદજી;
આપણ બેને બોલતાં દેખી, મારો પરણ્યો કરેછે વિખવાદ. પે.૨
મારા આંગણલા સામા આવીને, શાને કીધી સાનજી;
મારી નણંદી મરમનાં વચન બોલી ભાભી જાઓ તેડેછે કાન. ૩
આતુર જનતો દીઠા અતી પણ, તમથી આડો આંકજી;
કેહેવા સરખું આપણ કરીએ તો, દુરીજનનો શો વાંક. પે. ૪
ગોળ પોતાનો ખુણે ખાઈએ, કરીએ દીઠો અણદીઠોજી;
પ્રગટ કરી બજારે ખાતાં શું, લાગે છે અતી મીઠો. પેર૦ ૫
જે દહાડાની પ્રીત બંધાણી તે દહાડાની ચરણે વળગીજી;
દાસ દયાના પ્રભુ મનમાં સમજો, હું નથી તમથી અળગી. પે૦૬

સાખીઓ.

મીઠડાં ગોરસ લ્યો ગોરસ લ્યો, તમે કયાંના છો ગીરધારીરે;

મીઠડાં ગોરસ લ્યો ગોરસ લ્યો

હારે તારૂં ગોરસ લાગે છે મીઠું, હાંરે તારે બાપે જનમારે નથી દીઠુંરે. મીઠડાં ગોરસ લ્યો ગોરસ લ્યો.

સરસ્વતી માતને વીનવું, ગણપત લાગુ પાય; અલબેલી અંબા આશ પુરજો, ગુણ શેવક તમારા ગાયરે, મીઠ૦ ૧

પથ્થર મટી થઈ પ્રેમદા, ભોજન કરતાં ગાય, અડધુ અંગ ફરે ફુદડી, તેનું એહ સઉકો ખાયરે. મીઠ૦ ૨

નાનીશું નંખ જોગડી, અલ્યા કડવાં વેણ ન બોલ, હું છું વખની કુંપલી, તને મારીશ પહેલે પહોરરે; મીઠ૦ ૩

ટુંકે પાને આંબલી, લાંબે પાન ખજુર; છોગાળા નર વહી ગયા, મારે માંથે ભાગ્યો છે મજુરરે. મીઠ૦ ૪

કાચી તો કેરી ભલી, પાકાં ભલેરાં પાન; માયા તો માણી ભલી, નહીંતો ખેંચી ભલેરી કમાનરે. મી૦ ૫

પાટણ પેટી દો મુખી, નારીજ નામે નામ; તે નરને ચાહે ઘણું, એને છેલ સંગાથે કામરે. મીઠ૦ ૬

કોણે હીમાળો શેવીઓ, કોણે શેવી આગ; કોણે કરવત મુકાવીયાં કોઈ નારીને કાજરે. મીઠ૦ ૭

કાથે હીંમાળો શેવીયો, ચુને શેવી આગ; સોપારીએ કરવત મુકાવીયાં, રાણી નાગર વેલને કાજરે. મીઠ૦ ૮

એક અધારી ઓરડી, બીજી વેરણ રાત; ત્રીજો સોકનો ઢો

લીઓ, એનો ઝઘડો લાગ્યો આખી રાત. મીઠ૦ ૯
માથા કેરો ગોફણો, હઇયા કેરો હાર; દહાડે કરૂ ઢીકરો, એને રાતે કરૂ ભરથાર. મીઠ૦ ૧૦
પારે નાચે પારેવડાં, હઈડે નાચે મોર; પરણ્યા એટલા ગાનવી, પીટયા કુંવારા હરાયાં ઢોરરે. મીઠ૦ ૧૧
ચીર ફાડી ધજા કરૂ, કાંકણ મેલું નીશાન; ઉતર ચુડા કારમા, તારો પેઉ પોઢયો મસાણુરે. મીઠ૦ ૧૨
મહુડે માળો ન ઘાલીયે, લીંબડોજ લેહેરો જાય; પારકા પુરૂષના સેવીએ, એનો પરોઢીએ ઉઠી ઘેર જાયરે. મીઠ૦ ૧૩
નદી બાંધુ નવ ડાંડીએ, સમુદ્ર બાંધ્યો નવ જાય; દુરજને બાંધુ વડોદરાને ગાંદરે, તારી ફઇ છોડાવા જાયરે. મી૦ ૧૪
કાળા ગજકણનું કાપડું, માંહી ભર્યુ છે હીર; ઘરનો ધણી પીટયો હીઝડો, મારો પાડોશી બાવન વીરરે. મી૦ ૧૫
સોપારી વખાણું સોરઠી, જેમાં લીલાજ પીળા રંગ; સ્ત્રી તખાણુ પાતળી, જેનાં વાળ્યાં વળે છે અંગરે. મી૦ ૧૬
ઊંચી ગોરી ઉજળી, જળ ભરવાને જાય; કાંટો વાગ્યો પ્રેમનો, તેતો ઉભી ઝોલાં ખાયરે. મી૦ ૧૭
ગાંડી માથે બેડલું, માંકડ કોટે હાર; જુગારી હાથે સાંકળાં, તેને જાતાં કેટલી વારરે. મીઠ૦ ૧૮
અંગ કાળુ દાંત ઉજળા, ચાલે ધમ્મર ચાલ; સાસુ વહુને દી

કરી, એ ત્રણેનો એક ભરથારરે. મીઠ૦ ૧૯
બાપે જનમી બેટડી, બેટડીએ જનમ્યો બાપ; એ અરથ
કહો મારા ઠાકરો, એમાં બેટી ભલી કે બાપરે. મી૦ ૨૦
જળમાં પેશી ઘર કરે, જળમાં બેશી નહાય; મસ્તક વાઢે
ના મરે, તેની આંખ્ય ફોટે જીવ જાયરે. મીઠ૦ ૨૧
પડી પણ ભાગી નહીં, કટકા થયા બે ચાર; વગર પાંખે
ઉડી ગઈ, તમે પંડિત કરોને વીચારરે. મીઠ૦ ૨૨
અગ્નિકુંડમાં નીસરયો, ભમરકુંડમાં ન્હાય; પંડીતો પુછે
પંડીતને, તેનાં ફુલ વેલાને ખાયરે. મીઠ૦ ૨૩
કર વીના જે કામની, મુખ વિના જે દંત; મુવેલો જીવતાંને
ગળે, તમે મોકલાવજો ગુણીઅલ કંથરે. મી૦ ૨૪
રાધા તારૂ રૂસણુ, જેમ આટામાં લુણ; કૃષ્ણ સરીખા પા
તળા, તને દહાડી મુકાવે કુણરે. મીઠ૦ ૨૫
જેને થર પવન ન સંચરે, જેની છાયાએ ન બેસે કોય;
તે ફળતો મોકલાવજો, મારે એકાદશી વ્રત હોયરે. મી૦ ૨૬
ઉભો નર નીંદ્રા કરે, ઝાકળ તડકા ખાય; જેની સુછે મો
તી નિપજે, તમે ચતૂર કરોને વીચારરે. મી૦ ૨૭
શેરી ખરી પણ સાંકડી, ને નગર પાસેજ પણ દુર; પર
ણ્યો ખરો પણ નાનડો, મારૂ જોબન જાય ભરપૂરરે. મી૦ ૨૮
ઊંચી ટોકનાં સારીંગડાં, મધુરો મધુરો ન બોલ; હમે હઈયા

નાં જાવરાં, મારૂં જોબન કરેછે જોરરે. મીઠ૦ ૨૯
વંત જેવડી વરખડી, ઢાલ જેવડું ફુલ; કાચા કમળ ઉતરે
તેનું પાકે થાએ મૂલરે. મીઠ૦ ૩૦
તનનાં કરૂ ત્રાંજવાં મનનો કરૂ એગનર; હૈયાની કરૂ હા
ટડી, હુંતો વણુજ કરૂ વેપારરે. મીઠ૦ ૩૧
કુવા ઢાંકણુ ઢાંકણુ, ખેતર ઢાંકણુ વાડ; બાપનું ઢાંકણુ બેટ
ડા ઘરનું ઢાંકણુ નારરે. મીઠ૦ ૩૨

પંદર તથો.

હરીહઠ મેલને રાધે, મેરી સંગ બોલને રાધે; અબોલા બો
લને રાધે, ઘુંઘટડા ખોલને રાધે, કહ્યા મેરા માનને રાધે.
પડવે મોરી સાહેલડી, પેઊજી વાડીએ જાય; પેઊજી લાવે
દાડમ, ગોરી છોલેને પેઊજી ખાય. હરી હઠ મેલને રાધે૦ ૧
બીજે મોરી સાહેલડી, બાળોજ ઉગ્યો ચંદ; દાડમ કેરે દંત
ડે. ગોરી આશો માડયોછે ફંદ. હરી હઠ મેલને રાધે. ૨
ત્રીજે મોરી સાહેલડી, તરીઆજ વારેવાર; આ શું ભુલી
સુંદરી, ભુલી કંકુને કાજળ સાર. હરી હઠ મેલને રાધે ૩
ચોથે ચમકતી મેં શુણી, જોબન બાળે વેશ; ભરજોબનમાં
એકલી, જેના પેઊજી ગયા પરદેશ હરીહઠ મેલને રાધે. ૪
પાંચમે મોરી સાહેલડી, પંથે પલંગ કંચ દુર; ભરજોબનમાં
એકલી, મારૂં જોબન જાય ભરપુર. હરીહઠ મેલને રાધે. ૫

છઠ્ઠે મોરી સાહેલડી, છઠીજ વાએવાર પરદેશી રાજ પધારશે, આપણે બેશીશું હારોહાર. હરીહઠ મેલને રાધે. ૬
સાતમે મોરી સાહેલડી, સાતેજ કીધો સ્નેહ; ચોમાસાની રત ચીકણી ઝીણા ઝરમર વરશે મેહ. હરી હઠ મેલને રાધે૭
આઠમે મોરી સાહેલડી આઠજ જોડાજોડ; પરદેશી રાજ પધારશે, આપણે બેશીશું મોડામોડ. હરી હઠ મેલને રાધે૮
નોમે મોરી સાહેલડી, નવલાંજ પેહેરૂં ચીર; દીપક લઈ મેડે ચડુ, મારે નયણે વછુટયાં નીર. હરી હઠ૦ ૯
દશમે મોરી સાહેલડી, દશરા પુજવા જાય; પુજ્યા તે નર પામીયા; મારા રાયજાદા ભરથાર. હરી હઠ૦ ૧૦
અગીઆરસે મોરી સાહેલડી, મેં કીધી શીવરાત; પરોઢીયે ઉઠી પારણું કરૂ મને કૃષ્ણ જોયાની ઘણી ખાંત. હરી હઠ૦ ૧૧
બારશે મોરી સાહેલી, બારજ બાંધ્યા બંધ. કસનારા નર કસી ગયા એનો કદીએ ન છુટે બંધ. હરી હઠ૦ ૧૨
તેરશે મોરી સાહેલી. વાદળ વાધ્યો રંગ; ઓસડની મુળી એક છે. મને ડશીયા કૃષ્ણ ભોરંગ. હરી હઠ૦ ૧૩
ચઉદશે મોરી સાહેલડી, પાસા લીધા હાથ; મેં જાણ્યુ પડશે પાધરા એનો પડીયા બારેવાટ. હરી હઠ૦ ૧૪
પુનમે મોરી સાહેલડી, પુરીજ કરોજો આશ; મેં જાણ્યુ હરી આવશે, હવે થઇ બેઠીછું નીરાશ. હરી હઠ મેલને રાધે૦ ૧૫

લાવણીઓ.

લાવણી ૧ લી. હરજીલાવાળી.

મીલી ઉમેદવાલી દો ચાર કરત બીચાર બાગુમે ખડીયાં; મેઉ બરશત રૂમઝુમ રૂમઝુમ લગરહી ઝડીઆં. પરથમ કયા કહેતીરે જળ ભરનેકુ જતી; દુસરીને બાના કીયા કે ગંગા નાતી; તીશરી કયા કહેતીરે, શીવ દરશન કર આતી; યું ચારૂ મીલ મનસુબે કર ભઇ એકઠી; હાંરે કાંઇ બનમે બાગન કાલી કે નાગન છોટી; યું બારા તેગ છઉદા પંદરા જુગતી માંહી બોલી છોટી નાર, ફુલનકી બહાર; મીલી માંહી સાહેલીયાં, મેઉ બરસત રૂમઝુમ રૂમઝુમ લગ રહી ઝડીયાં ૧ પરથમ કયા કેહેતીરે, સુનો સખીરી બેનાં; કલ આધી રેનકુ ઘર આયે સાજના. ફુલનકી બીછાઇ સેજ, નરમ બીછોના; સોઇ ગલે લીપટ કર ઇશક કીયા મન માના; દો ટુટે ચોલીકે બંધ મચા ઘમશાના; એસી રંજમે કાંઈ ગુજરી સારી રેના. સખી દેખરે હુઇ ફજર, કાચી કલીયાં ગુલાબકી છડીયાં, મેઉ બરસત રૂમઝુમ રૂમઝુમ લગરહી ઝુડીયાં ૨. દુસરી કયા કહેતીરે લગી બાત કરનેકુ; મે મારૂ નેન તલવાર બુરે સાજનકુ: સાજનકા એતના સુખ, કહુ કયા તમકુ; ખાના પીના સો રેના પલંગકુ; મેં કહુ છુડે ઇશ બખત, ઇશક કરનેકુ. કાં દીન ક્યાં રાત; ફીકર નહી હમકુ: અતર ખુશબોઇ પાશ ફુલનકી

બાસ; રહ્યા મેં મીસીયાં, મેઉ બરસત રૂમઝુમ રૂમઝુમ લગ રહી ઝડીયાં ૩ તીસરી કયા કેહેતીરે, ભર જુવાનીકે બહારે; મેને તરે તરેકા કીયા સોલ સીનગારે. પાંઉમ્યાને પાયલ બાંછવા, ચોલી જરીદારે; નેનુમેં સારા કજરા મારતા લેરે; મેં જા સાજનસે મીલી પલંગ ઉપરે; મેરા રૂઠડા સાજન ના બોલા દીલ ભરે. મેરી મનકી મનમેં રહી; ફજર હો ગઈ ફીકરમેં પડીયાં મેઉ બરસત રૂમઝુમ રૂમઝુમ લગરહી ઝડીયાં,૪ ચોથી હે ચંચળ નાર, બોલી અલબેલી, મુજે બાલપનમેં પીયા સવારે ડાલી. મેં જા સાજનસે મીલી, જીકરના ચાલી; મદન, કેફ છતીયુંસેં છતીયાં ભીડી; ખુલ ગએ જોબનકા બહાર હુઈ ખુસાલી, ગાવે મહારાજગીર ઉસ્તાદ, પ્રેમ બંધ પ્યાલી ભગવાનદીન દીલદાર, ગોરીતેરા યાર ખીલાવે બીડીયાં મેઉ બરસત રૂમઝુમ રૂમઝુમ લગ રડી ઝડીયાં ૫

લાવણી ૨ જી,

ઓ ભગવાન પતી નાદાન, નથી કાંઇ સાન, જનમ કેમ કહાડું; હું નાના કંથની નાર, દુ:ખ કયાં ગાદુ પરણાવી મારે રે બાપ; પોતાને આપ, કજોડા સાથે; મને દુખ દરીયામાં ધરી પડયું દુખ માથે. ૧ હું આવી સાસરા માંય. કંથને સાંય; જગતને ધારે; પરણ્યા પછી વરસો ચાર થયાં તે જ્યારે.

ઝુલ.

મારે સાસુડીનું સાલ, નણંદ દે ગાલી, જેને કંથ તણું નહી

માન તેને દુખ પાળી, કોઇ સખીઓ ભેગી થાય પાણીને આરે; સઉ મારી ચરચા કરે કંથની ત્યારે; મારા બાળ કંથને જોઈ, હશે સઉ કોઈ, દુખનો દરીયો; મારો જીવ બળેછે રોજ અગનનો ભરીયો. ઓ ભાગવાન૦ ૧ હું ગઇ પતીની પાસ, હેતની આસ, દેખી નાસેછે; જો ઝાલું જમણો હાથ ચીસ પાડે છે. હું નવ જોબન છું નાર, ખરે આ વાર છબીલી નારી; મુઓ જાણે નહી કાંઇ રીત, કરે છે ભારી.

ઝુલણ.

હું શુય કરૂ ઓ બાપ, દુખ મને દેછે, મારે હઇએ હોળી બળે દુખી દીલ રહેછે. મને ગમે નહી શણગાર, શરીરે સજવા; વળી ભોજન વેળા પાક, ગમે નહી જમવા. મને વરસ થયાંછે સોળ, જોબન ઝકઝોળ, જુવાની મારી; પીટયો એ છે નાનુ બાબ, વરસ દસ બારી. ઓ ભગવાન૦ ૩ મારે બાપે મને આ બાળ, સોંપ્યો તતકાળ, સારૂ નવ કીધું; એ બાળ કડાની સંગ કન્યાદાન દીધું. જે બેટીને વળી ગાય, દોરે ત્યાં જાય, કશુ નવ ચાલે; જેમ હત્યારાઓ બળદ કસઈને આલે

ઝુલણ.

તેમ પીતા માહરે, કરી મને દુખદારી; એ ફેર ગયો તે મરી, કરી દુખ ભારી, છાતીમાં ભડકા બળે, કરૂ શું સેખી; હું દાઝી મરછું રોજ કંથને દેખી; જેવી ચંદ્ર તણીછે સેજ,

એવું મુજ તેજ, કામળકું અંગે. મુઓ લાયક એતો નથી માહરે સંગે. ઓ ભગવાન ૩. જેવી કંથ વીનાની નાર, એવી આ વાર, મને પણ જાણો, હું પડી ફકીરની સંગ, મોતીનો દાણો ૧ મારે વહે ચક્ષુએ નીર, ભીજે છે ચીર, ચોળી પણ ભીજે; એ બાળ કંથને જોઈ, દીલ નવ રીઝે,

ઝુલ.

વળી સાસુ મારે બોલ; ધંગુરા મુજને; તું પજવે છે મૂજ બાળ થયું શું તૂજને; મારો જીવ બળે છે રોજ, કરૂ શું બાઇ; સગી નણદીને હું કહું. મરો તુજ બાઇ; શું કરૂં ઈશ ઓ હાય, હવે શું થાય જેહેર ખાઈ મરવું, પડી દુખ દરિયાની માંય. રહ્યું છે રડવું. ઓ ભગવાન. ૪ મારૂ મન થાય છે ખાખ ફિકે જેમ રાખ, જનમ સીદ આપ્યો; પ્રભૂ મારે કરમે કયાં પીટયાને થાપ્યો; મેં કર્યાં નથી કાંઇ પાપ જગતના બાપ, ગુન્હો શો પડીયો, તેં મૂજ આ બળાને કાજ, આવો કયાં ઘડીયો.

ઝુલ.

હું હતી કદી વાંઘવા તો આથી સારૂ, પણ જોઈ ફોગટનો કંથ, બળે મન મારૂં. મારૂ ઘણું થાયછે ચીત, રમવાને જારી, પણ રહુછુ અટકી લાજ, કુળની ધારી; મને ઘણો કામનો તાપ, કહુછું આપ નથીરે ખમાતુ; મારૂં વીસ્ય પીડા કરે, નથીરે દબાતું. ઓ ભગવાન. ૫ હું જઉ મઈયરની

માંય, જ્ઞાતનં ત્યાંય. કહ્યાં કાવારો: મારો ભોળનાઈ મારે બોલ, ઘણા દુખદાઈ, હું મનમાં સમજી રહું. હુંકારા સહુ, બોલ બાળીના; હવે કાંઈ નથી ઉપાય , વાના ફાંસીના.

ઝુલ.

ઓ ઇશ હવે તો સુણ, પતી કર મોટો; તુજ ઘરજોડાવર તણો. પડયો શો ટોટો; મારો પાપી હતો જે બાપ, પીટયો હત્યારો, તેણે કરયો નહી વીચાર, જરા કાંઈ સારો કેહે જે છે કાળીદાસ, ઇશની પાસ. જોડાં તું કરજે; અબળા જાતીની અરજ કાન પર ધરજે, ઓ ભગવાન પતી નાદાન નથી કાંઈ સાન જનમ કેમ કાડું હું નાના કંથની નાર, દુખ ક્યાં ગાડું. ૬

લાવણી ૩ જી.

ભરથાર પ્રાણ આધાર, સુખ દેનાર, ગયો ક્યાં ઉડી; તુજ વીણ નાથ મારી, દશા થઇ ભુંડી, તુજવીણ મુજને પ્રાણ, ગમે નવ જાણ કરૂં શું હાએ; મુકી મુજને એકલી, ગયો તું કાંયે, પ્યારીનું દુખ તે યાર ધરયું ન લગાર, ગયો ક્યાં ચાલી. તુજ વીણ ગાલની ઉડી ગઇ સહુ લાલી.

ઝુલ.

સહુ ઉડી ગયું મુખ તણું નુર ઓ પ્યારા; તુજવીણ નેત્રથી વહે આંસુના ધારા; ઉરમાળ ગઈ સુકાઇ, શકાં નવ કાંઇ લડથડીયાં આવે, અરે હીંડતાં આંઈ, ઓ સુખ દેયણ ભરથાર, પ્યારકેમ

છોડયો; બાલ કંઈ પ્યારી સાથ પ્યાર જઈ જોડયો; દીન રાત દુખમાં રડુ, કુવામાં પડુ, મરૂ કે બુડી, તુજ વીણ નાથ મહારી દશા થઇ ભુંડી. દુખમાં બચવાને કાજ, દીસે નવ આજ અરે કાંઇ આરો: હું અભાગણીને હાથ, અહી કોઇ તારો: પીઉ પતી મુજને કામ, આઠરે જામ: નથી રહેવાતું; આ કામાગ્નીનું કષ્ટ નથી સહેવાતું.

ઝુલ.

આવે નહી આંખની માંહે. ઊંઘ લગારે; તમ વગર સ્વામી થાય, સોચના ભારે, કાળજું ફોલીને ખાય, મદન અત્યારે; બેઠીને દુ:ખ ટાળશો, કથ કહો ક્યારે; છાંટો અમૃત રૂપી નીર, નણુંદના વીર, જુઓ મરૂ ઝુરી. તમવીણ નાથ માહરી, દશા થઇ ભુંડી. મનમાં અતીશે મુઝાઉ, દુખી બહુ થાઉ. ધરૂ કયમ ધીરે; તું છાંટ ધીરજનું અરે નાથ મુજ નીરે, સજવા નવ દે શણગાર, અરે ભરથાર, સગાં વ્હાલાંકો, કયમ ગાળુ દુખમાં દીન પ્રાણ પ્યારા જો.

ઝુલ.

નવ મેંશ આંખની માંહે, આંજવા દેરે: નવ સુતું ખાટલા પરે, એમ સહુ કહેરે; મુજ અરે કાન કોટને કરણુ ચરણુ પણ મારા; વરવા દીસે શણગાર વીણ એ પ્યારા; બાવ ળીયા જેવા હાથ. દીસેછે નાથ, વીનારે ચુડી; તુજ વીણ ના-

થ માહરી, દશા થઈ ભુંડી મુજ સહીપણીયો સરવ, ધરી ને ગરવ, ઠમકતી ચાલે, નીજ પતીશુ વાતો કરે, હરશમાં મહાલે; ચાવે નિત્ય પાન સોપારી, પ્રાણને પ્યારી, જે સુખકારી; ચર ચર છાતી બળે દીઠે તે મારી.

ઝુલ.

નીજ વરના દોસ્તથી વાત કરે ભલી ભાતે; સહુ સઈયરને ઘેર જાય હરષથી ખાંતે; કાંઇ નવા જુનાની વાત હરષથી બોલે, સુખમાં સરવે સઈયરો અહોનીશ ડોલે; સહુ ગુંથે શીરના કેશ, જરૂર હમેશ, (પણ) મને તો મુડી; તુજવીણ નાથ માહરી દશા થઇ ભુંડી. સંતોષ ધગત હું મન, કદાપી તન, હોત મુજ પાસે; પણ તેતો નવ તેહથી, થાઉં ની રાસે; પૂત્રનાં કરીજ લગન, થઇજ મગન, મોડ મા ઘાલે લાવો મેં તે નવ લીધ અરે આ કાળે.

ઝુલ.

વિધવા મેણું છે શીર, વળી વાંઝણું, જણતાં કયમ ઝેર ન દીધ, માત શું જણી; પ્યારી પતી રહે ઘર માંડી, ન લહાવો લીધો, આ જુલમ પાપા તેં પતી જઇ શો કીધો; નવ તેજ શરીરપર લેશ, કાળી થઇ મેશ; મટીને રૂડી; તુજ વીણ નાથ માહરી દશા થઈ ભુંડી. ઓ સુખના સુરજ મુજ, કહેની તુજ, અસ્ત કયાં પામ્યો; તુજ નીરાશ કરી

નારીને કયાં વીસરાવ્યો. તુજ પ્રાણપ્યારી સુકાય, કાય ભે-
દાય, અરે તે ફેરી; તુજ ગયે સાસુને નણંદ થયાંછે વેરી.

ઝુલ.

નવ ખુણો હુંથીજ પળાય, કાયા કરમાએ; જમવાને નાતની
માંહે વળી ન જવાએ, ભરજોબન મારૂ જાય અરેરે એળે,
નવ ભોગવનારો ભોગી, વાડ પડયો કેળે; જો રમુ જારતો
અરે પાપણી ખરે કહાવું કુડી; તુજ વીના નાથ મહારી દ-
શા થઇ ભુંડી. કલપાંત કર્યાથી કાંઈ વળે નવ આંહી જીવ
તું જોને, નવ ગયું ફરીયા મળે રૂવે કે શાને; ભજ ભાવ
થકી ભગવાન અરે નાદાન જીવડા આજે; થશે પુનરલગ્ન
પ્રભુ કરે હશે દુખ પાજે. **ઝુલ.**

રોવાથી જરૂરી જશે, અરેરે આંખે; માટે જગદીસનું જરૂર
નામ તુ ભાખે; શીખ બુલાખીની ધરૂ કાન કરી સન્માને
જેથી પુનરલગ્નની આશ, પુરે ભગવાને; નવ ગયો નાથ
કદી જડે બધે આથડે, જોયાથી ધુંડી, તુજવીણ નાથ મ-
હારી દશા થઈ ભુંડી.

લાવણી ૪ થી.

સુણ સહચર મારી આજ, દુખની દાઝ; જઈ ક્યાં બોલું: અં
તરનો પડદો અરે ક્યાંહાં જઈ ખોલું; હું વરસ પાંચની હ-

તી નોહોતી કંઈ મતી ગતી પણ કાંઈ; પાપા પીતાએ ઝાકી ખાડની માંહી; જોઈ કુલીન નાતનો વર સારૂ જોઈ ઘર મને પરણાવી; દીધ ત્યાંતો કન્યાદાન હાથ મેલાવી; વર વરશ દીનનો ઘરેણેજ શણગાર્યો, લાજે છબી જોતાં કામ એલવો સારો, હું વરસ ચઉદની થઈ, સાસરે ગઇ, પહેરી ઘરચોળું, અંતરનો પડદો અરે ક્યાં જઈ ખોલું; પાથરીયો હતો પલંગ, રમવાને રંગ પેરૂ પ્યારીને; કીધ સાફ ઉપર રૂડી ચાદર ઓછાડીને, પતી ગયા પછી હું ભાઈ, મેડીની માંહી ગઇ સુવાને; નસકોરાં બોલતાં હતાં ત્યારે મુવાને; સુનોતો પાસાભેર ઊંઘની માંહે, ઢંઢોળ્યો મેં બહુ પેર, તેહને ત્યાંહે; ને ઊંહુ કરવા જાય, પેખવા ચહાય; આવે વળી ઝોલું, અંતરનો પડદો અરે ક્યાં જઈ ખોલું. ચાંપવા માંડ્યા મેં પગ, લુખ્ખસના ઢગ; સુગ બહુ આવે, મનમાં ત્યાં મસ મુઝાઉ; કરૂ શું હાવે, દીસંતુ નદાનું બાળ, બોલતાં લાળ; પડે મુખેથી, વળી ગમાર સમ ચાલથી, બળુ દુખેથી; ઢંઢોળ્યો મેં બહુ વાર, તેહને ત્યારે; મુખ વદી કરે ઉચ્ચાર ચુંટી કરી ધારે; જા તારી માની રાંડ ઉઠની ગાંડ; શીદ ઢંઢોળુ, અંતરનો પડદો અરે ક્યાં જઇ ખોલું. મોતની નીશાની આજ, ચડી મને ઝાંઝ, કહીશ મુજ માને; શું કરવા મોકલી હતી રાંડરે આને, મેં કહ્યું સુણો સ્વામી, શીશ ના-

મી; વદુષ્ધુ તમને, સંસારની રીત થકી, બોલાવો અમને; કેમ કઠણ થયાછો તમે, કહો સમ મારા; અબળા શું કરી એ અમે, પ્રાણના પ્યારા; કયમ તરછોડોછો આમ, માહા-રા શામ; રીપુ તન છોલું; અંતરનો પડદો અરે કયાં જઇ ખોલુ. મેં સમજાવ્યો બહુ રીત, ધરીને પ્રીત; સમજીઓ ત્યારે; કરવા દે મુજને શયન પછીથી હારે; તે પણ નવ સમજે કાંઈ, કરે મસતાઈ; કુચપર મુખ દે, ઓ સઇએર એવી રીતે દહાડી તે દુખ દે; વળી ગાળ ભાંડીને આળ ઘણાંક ચઢાવે; ધરી કાળ શીરના વાળ, ખેંચી રીબાવે; પજવે એ-મ મુજને ઘણીક ન એનો ઠીક દુખમાં ડોલું, અતરનો પ-ડદો અરે કહાં જઇ ખોલું. મારો વર નાનેરો બાળ, જાય નીશાળ, મરૂ શરમાઇ; છોરૂમાં રમવા જાય, કરે ઉધમાઇ, વળી લાજ કાઢતાં પર્મ, મુજને શરમ, મનમાં આવે; આ કરમ તણો કહો મરમ, કોણ બતલાવે; પાણી ભરવાને કા-જ જાઉંછુ જ્યારે, સઇયર કેરા સાથમાં નડે છે ત્યારે, સ-ઉ દાઝ મુજપર ધરે, મશકરી કરે, ચીત ચંચોળુ; અંતર૦ હું મરીશ કમોતે જાણ, સઇયર પ્રમાણ, નહી રહેવાયે; નાનેરા વરનું દુખ કેમ શહેવાએ; આ કહુ કોણને વાત, માહરી જાત બળી ગઇ બહેની; નાનેરા વરનો ઉપાય કે તું કેહેની; હું દજાણું પાય કુલેર, હુલેર થવાને; પણ મુઠ તણી

શી પેર ભમું એ બેહાને;એ દુખે કરી સુકાઉ, ઝેરરે ખાઉ કુવો કે ખોળુ; અંતર૦ હું નકલંકીછું નારી, લાજની મારી; મન મુઠી વાળુ, વળી સાત વીતે ભવ આમ, એમ સંભાળુ. ભવ એક તણો છુટકાર કરી વીચાર, કેમ ના કરીએ; આ બળ્યાં ઝળ્યાં બાધાની માફક ફરીએ, નથી અરે ગોઠતુ બહેન ચેન નથી પડતું, આંસુથી ભરાએ નેન, રોજ દીલ ગળતું, દુખ પડયું બુલાખી ઘણું, સુખ નવ ક્ષણ, માણુસ મળ્યુ રોહોલું. અંતરનો પડદો અરે કયાં જઇ ખોલું.

લાવણી ૫ મો.

(છેલ બટાઉ અને રાણી મોહનાની.)

છેલ બટાઉ ચાંદ ગગનમે, સુરતપાક મોતીઆલા, બીરમાયા મોહના રાણીને મોબતકા ફાંસા ડાલા. દીલીશેહેરકા તખત બટાઉ, ધન દોલત સારી માયા. બીસબરસકી ઉમર મીયાને, ઈસક બાજમે બીરમાયા; ચાર તહરેકી ચાર બખત પોશાકબની કંચન કાયા, બાંધી ઢાલ સમશેર સીપાઇ મુસાફરીકા બેસ લીયા; ગુજરાતમેં અમદાવાદ શહેર દેખકર બીરમાયા; ધુપકા લેકર દીન ગરમીસેં બેઠ જરા આરામ પાયા.

ઝુલ.

તાલેવનકે બાગ કુવેપર ઘડા ભરા મીઠા પાની, સો દોસોસાહેલીમે ચમક રહી જેઉં ચંદાકી ચાંદની,શીર સુનેકા ઘડા આઈ જલ ભરનેકુ મોહના રાની; નજર પડા મહાખુબ મુસાફર,

પછી શાન શોબત વાની, મંડીલપર શીર પેચ તુરા ફુલ જડાવ મોતનકી માલા; બીરમાયા મોહના રાનીને મોહોબતકા ફાંસા ડાલા; છેલ બટાઉ૦ મોહના રાની ભઇ દીવાની ડોલ દેખ ઉસ પંછીકા, કીયા રાજા કીંયા અમીરે, બાદશાહજાદાહે ક્યાંકા, અજબ ખુદાને નુર બનાયા જોડા કીસી હકતાલેકા આએ કાંહાંસે, કાંહા જાનેકા મુકામ કીસમત વાલેકા, મોહનાં નીસંક હોકર બોલે સંગ હોડ સબ શહોલોકા, ધમક ચમકપર આઇ સામને, બાણ ચાડાયા નેનોકા, ચતુર સુગર આદરસે પુછે, કહાંસે આએ પરદેશી કોન તુમારા બતન ઠીકના, કીસ બરતીકે રહેવાશી, કરો ખુલાસા કરકે દીલકી, બાત કરો મીઠી ખાશી, કરો બંદગી કબુલ આજકી રેન તુમારા હોઉ દાશી. રંગ બંગલેમેં આરામ કરના નરમ બીછાના ચોપાલા, બીરમાયા મોહના રાણીને મોહોબતકા ફાંસા ડાલા, છેલબટાઉ. ધોકા કુછ ના રખના દીલમે, કવલ બચન લેવો મેરા; સચ્ચેકે શીર ખુદા વાલી, જહેકે દુનીયાના ઘેરા: ઘરબાવન પરદેશ ગએહે, ગુજર ગયે વરસો બારા; સાસ બીચારી પડી અકેલી માલ ખજાના બોતેરા; સુરત દેખર દીલ લલચાયા, હું જા મોહનાકા પ્યારા; લાખ રૂપેકી રમુજ સેજપર ચલો ઉઠો દેખો ડેરા. ઝુલ.

અંદેશા નહી રખના દીલમે ગુપત બાન જાહેર હોતી; જાલે

ખુરેપર જાન દેઉંગી, કસમા ખાકર બોરમાતી; કહે મુસા
ફર દીલકે દીલમે, જાતી ઘડી ફીર નહી આતી; લીખત ન-
હી ટલનેકા અણતું, હો જા મોહનાકા સાથી; નીમાશામકે
બખત ચલે રસ્તેસે હોડકર દુશાલા. છેલબટાઉ૦ ૩ દેખ ર-
હી સબ આલમ મોહના, બાલમકુ લેકર આઈ; મતલબકા
મનસુબા શીખાકર, ફીર સાસકુ શમજાઈ; કુફી હે મઈ જબ-
બાન સગા મેરે ભાવજકા ભાઈ; મોહનાને દેવર કે હાથમેં
પાંચ અસરફીયાં દીલવાઈ; સાસ કહે એ સાચા નાતા, પા-
ણી મીસરી મગવાઈ; માલી ઉપર કરો બીછાના, આરામ
કરને ફરમાઈ; અતર અબીલ લગાકર અંગે, ગરમ પાંનીસે
નવડાયા; ચોપાલેપર નરમ બીછાના, બેઠ ખુશીસે જુલવાયા;
કેસર બદામ પરતાં, મીઠાં ખાના કર કર ખીલવાયા; પાન ફુ
લોમે મગન હો રહયા, દીલ પંછીકા ખીલવાયા: ફીર અપ-
ના સીનગાર સજકર બની જેસી ગુલાલાં બીરમાયા મો-
હના રાણીને, મોહોબતકા ફાંસા ડાલા; છેલબટાઉ૦ ૪
દેવર સાથ બોલાકર ઘરમે; દીયા માલીકુ દરવાજા;
મોહોબતકી રૂશનાઈ લગાકર, જેઉ શોએ રાણી રાજા;
ડાલી ગલેમે હાથ ઇશકકા, બહાર બયા તનકા સાજા;
ચડી નીંદકી લેહેર ફજરમે, સવા પોહોર બજતા બાજા;
સાસ કહે છોટે બેટેકુ, કીયું ગફલતમે સોતા જા;

ઉઠ મેરી સોકનકુ મારકે, ઉપર દસ્તકુ દેતા જાન;
શોર સુના જદ ઉહા ચોંક કર, દીલકે દીલમે પસ્તાતી;
પીછલે દરવાજેસે બાગમે, ભગા દીયા દીલબર સાથી:
બુદીને જાહેર ફજેતી, કરી લોકકુ સુનવાતી;
મોહના કહે નાહક કયું બકવા, બદલામી શીર કયું દેતી:
ડાલ કહે મેરે સીર કસમ, ખાઉંગી નીભાવે હકતાલા;
બીરમાયા મોહના રાણીને. મોબતકા ફાંસા ડાલા. છેલ૦ ૫
સાસ કહે શોગાન એસે, બોત દીએ તુને બોલે;
અબ દો નાગ લડાઊ તેરે તઈ જંગલકે જેહેરી કાલે;
કુશી દીલ ચાહેસો કરના, પીલાવ જેહેરકે પીયાલે;
સચા જુઠા માલમ હોયગા, સરમ બનત તું મગવાલે;
બાદલનેસે બાગમે ગઈ જ્યાં, બેસે મુસાફર મતવાલે;
દીલકી મતબલ સબી સુનાકર, હીમતકી બાતાં બોલે;

ઝુલ.

લેવો ફકીરી બેસ બટાઉ, હોજાના બાલમ જોગી;
દરદવાનકુ દવા લગાવો, તોહી તો મરજાતી રહુંગી.
દીલકા મતલબ સબી સુનાકર ફીર વાંસે જલદી ભાગી;
ધાઈ ઉઠાકર સાપ સામને, દુનીયા સબ દેખણુ લાગી;
બડા શેહેરમાં પૂકાર હુવા, આલમકા મેલા બેલા:
બીરમાયા મોહના રાણીને, મોબતકા ફાંસા ડાલા;

બોલે કાલે નાગ નીકાલે, મોહનાસે સોગંન લેને;
આય ફકીરી બેશ બદલકર, બટરૂ કોઈ ના પીછાને;
અબીર લગાયા સબ લોકોંકુ, મોહના સમેત પીછાને;
મોહના સાબેતીસે બોલે, કયાસ કરો સ્યાણે સ્યાણે;
ફકીર એ ઘર ખાવન તનકુ, હાથ લગાયા દોનોને.
ઓર કીસીકા હાથ લગા નહી, દીલકી બાતાં સબ જાણે;

ઝુલે,

ચોરી કર કર એબ છુપાઇ, સબકુ સામરથ બતાઇ;
ડાલે ઉઠાકર નાગ ગલેમે, સાસ પાસ લેકર આઇ;
સહુ લોકકે જાહર મોહના, સચી સાબાસી પાઇ;
ઉશ દીન સતનકુ મોહના, બટાઉકુ લેકર આઈ;
હુવા ફજરકા બખત બખતપર, મેમાનીસે પોંચવાઇ;
ચઢી નીંદકી લેહેર બાગમે, સોયા હોડકર દોશાલા;
બીરમાયા મોહના રાણીને મોબતકા ફાંસા ડાલા; છેલ૦૭
કરને વાલા ખુદા જી દેખો, ખાવન મોહીનાકા આયા;
અપને કપડે બીછાના કહેતા, રસ્તેમે આકર કોન સોયા;
ઘરમે અમા સાહેબને, બ્યાન સારા સુનવાયા;
ધમક ચમક કર મારા પટેકા, હાથ મુસાફર ઠાર કીયા,
ખુની નેન તલવાર લહુકી, ખસમ દેખ ધોકા ખાયા;
મોહના રાણી નીકળી મેરે, બદન પંચ ઘાયલ કીયા;

ઝુલ.

ગઈ કેવરા બનમે મુડદા, પડાજી બેડા નજરોસે;
દુખસુખીના પુટા નાહક, કયા રોના કયા લોકોસે;
મીલી જાનસે જાણ કવલ, અવલ નીભાયા મોહનાસે;
બાવા આદમ અમા હવા, જાતેથે ઈશ રસ્તેસે;
કીઊં રોતી ઓ અવરત બેઠકર, પુછે શીવશંકર ભોળા;
બીરમાયા મોહના રાણીને. મોહોબતકા ફાંસા ડાલા. છેલ. ૯
સુના પરાણા ઉસકા નીકાલા, ડીર અહનલગાઈ ઉશ દોનોકુ;
ખાક તણે તીન પુતલે બનાએ, હરી દેવે અમરત ઉનકુ;
દો અવરત એક મરદ બનાયા, બટાઉ મોહના રાણીકુ;
મોહનાસે ફાહેગ બનાઈ, શો દીલવાઈ ખાવનકુ;
દોનોસે દોનોકી શેહારી હુઈ, ગએ બટાઉ દીલ્લીકુ;
નવા જનમ આદમને દીયા, બડા અચંબા દુનીઆકુ;

ઝુલ.

જીગર જીગર એ નોબત બાજે, ઇશકબાજીકા શેહેદાના;
એશી કરતા પ્રીત રીત મોહનાકે ઇસકસે મરજાના;
બદનામીકી બાત આઈ તો, આખર નેકી કરજાના;
ગોવીંદરાવ પીર મુરસદ હોય એ, શાયરમેં મોતીદાના;
તખ્ત કીધા શીવ નેહેર સેહેર, જુનહર ગુનીકા ઠેકાના;
મલહારી બેરૂ કહે ચંગનર, નઘન બાજતા ચોતાલા;

બારમાયા મોહના રાણુંને, મોહોબતકા ફાંસાડાલા; છે૦ ૧૦

લાવણી ૬ ઠી.

મોહન મોરારી તુને હોડી કામલ કારી, તુને કેતની મેરી ખ્વારા, લાઈ જમનાસે જલ ૧ અગલ ગોરી ઘેના ઘડ ગો કુલકા રેહેના; બઈયાં પકડુ તેરી મલમલ. ૨ કમર પતલી લંબે બાલ, ચલે ગજ હસ્તીકી ચાલ, તુને જોબન રખે પા લ, કેસી બની સીકલ. ૩ કેસા કને જાઉ, બાવા નંદકુ બો લાઉ; તુજે પકડ મંગાઉ, ભુલ જાય અકલ. ૪ તુંતો હોડે સુંદર કાલી, તુંતો સદ મતવાલી, કયું દેતી હમકુ ગાલી કયું હોતીહે હાલ. ૫ તુજે ના છેડુ. તેરા રંગરસ લુટુ; તેરી અંગીઆ તોડુ તો ગઈ નથની નીકલ. ૬ મોહન મોરારી, તુને હોડી કામલ કારી; તુને કેતની મેરી ખ્વારી, લાઈ જમનાસે જલ. અગલ ગોરી ઘેના, ઘડ ગોકુલકા રેહેના બઈયાં પકડુ તેરી મલમલ. મુસે કીનો બલજોરી, મેરી ચુડીયાં સારી ફોરી; મુસેકીને બલજોરી, હુઈ કમરસે હલ. ૭ દાદુરાવ સુંકર બોલે, ચલી સંગકી સાહેલી; મેતો રહીરે એકલી, મુજે જાનેદે ચલ અ. ૮ સાસ દેવે ગારી મેરી નણુંદ કરે ખવારી, ઘર સઈયા નેન મારી દેવરા ચંચલ. અ૧૯ સુન બે ગીરવરધારી, મેંતો હારી તુસે સારી, તુંને કેતની મેરી ખવારી, લાઈ જમનાસે જલ; અગલ ગોરી ઘેના ઘ

૬ ગોકુલકા રેહેના, અઇયાં પકડુ તેરી મલમલ. ૬૧

લાવણી ૭ મી.—(લંગડી ચાલ.)

તુમકુ સોવે શીનગાર બદનપર, હમકુ ભસ્મ ગોલા ચઇએ,
એસી રંજમેં બરોબર દોનુકા જોડા ચઇએ,
તુમકુ ચઇએ ફુલ ગુલાબી, હમકુ તો ચંપા ચઇએ;
જાનીકે બાસ્તે તેલ અતર રખના ચઇએ;
પાન સોપારી લવીંગ એલચી, મુખ પાનુકા બીડા ચઇએ;
એસી રંજમેં બરોબર દોનુકા જોડા ચઇએ.
બાર બરસ મેરા પીયાકી ઉમર, તેરા બરસ માશુક ચઇએ
જોડી મીલાદે, મીલાદે પરભુકી કીરપા ચઇએ.
તુમકુ ચઇએ લીપટકે સોના, મુજે મજા લુંટા ચઇએ;
જાનીકે બાસતે બગીચુંમે જાના ચઇએ.
બીન દેખે નહી ચેન રેનક, જીગર કેસા કરના ચઇએ;
એસી રજમેં બરોબર દોનુકા જોડા ચઇએ.
ઓર તુમકુ ચઇએ માલ ખજાના, મેહકકા બંગલા ચઇએ;
ચલ ઉસપર પ્યારી સેજપર, સેજ અતર રખના ચઇએ;
તુમકુ સોવે ખસખસકા બંગલા ખાખીકુ બીસ્તર ચઇએ;
અમકુ પ્યારી આશરા તેરાબી રખના ચઇએ;
તેરે દાલમેં જીગર લગીસો, ફીકર મુજે રખના ચઇએ;
એસી રંજમે બરોબર દોનુકા જોડા ચઇએ.

તુકનગીર ઉસ્તાદ હમારે, હરસે હેત રખના ચઈએ
ગુરૂ મહારાજગીર કહે કલગી વાલા તુમકુ જવાબ દેના ચઇએ
કેસવગીરકા ખ્યાલ સભામાં, બાદીસે બદના ચઇએ;
એસી રંજમે બરોબર દેનુકા જોડા ચઈએ.

લાવણી ૮ મી.

નેનનસે તલવાર ઝરી, તેરે પલકનસે ચમક જડી;
તન છાતી કેરી ઢાલ બાંધ ગોરી આશકતે લઢનેકુ ચલી;
સાત પાંચ હથીઆર બાંધ ગોરી, લઢનેકા સામાન કીયા.
બીન દારૂ બીન ગોળી જામગીરી, આશકકુ ઘાયલ કીયા. ને૦ ૧
દશે આંગળીએ મેદી લગાઈ, ગોરી પીછલી રાત જબ રહીઆધી
ચંદ્ર બદનકા હુસન દેખકર, ખરરર બીજલી તુટપડી ને૦ ૨
દોનું ઉરજપર ખુશરંગ બંગલા, પ્રીતમને રસ લુટ લીયા;
ગોરે ગાલપર તીલહે કાળા, આશકકુ હેરાન કીયા. ને૦ ૩
પર ઘર લીંબુ પકેસો પ્યારે, ઇશમેં તેરા કયા બાંટા;
રસવાળા રસ ચાખ ગયા, મુરખ મુરખ ગલીયું શીરતા. ને૦ ૪

લાવણી ૯ મી.—(મેંદીની)

મેરી કોન સોકન મેરે પીયાકે નેનુમે લડ ગઈ.
મે મર ગઈ ગોરે હાથુપર મેંદી ચર ગઈ,
મેંતો ઈશકકી મારી ગઇ, પ્રીતમ ઘર ચલકર એ બરકે
સોલસો અબરંગ કરકર પ્રીતમ પ્યારેકું દેખુંગી;

નેના ભરકે હજી ક્ષે ચલા, ઓ દસ્ત પકડકર સારી રેનાં,
ફિને મુજે ભોગી મેરો મન ભરકર અજી સો રહી;
ગલેસે લપટકર, ઈશક મીશક કે કારણે, સખી સોહીત એ દામ
ગોરે હાથુપર મેદી ચર ગઈ. સખી બુરા હુવાહે કામ:
અજી મુજે જનમકી તોહમત ચઢ ગઇ, મે મર ગઈ;
ગોરે હાથુપર મેંદી ચર ગઇ. ૧ કયા ખુબ મેંદી;
રચી કયાંહાં છુપાના, રંગ કરમાના. ઘર સાસ નણંદ;
મા બેહેન પુછે તો જવાબ કયા દેના, દોને નામે તે કયા;
કયા કરૂ રે બહાના, કયા મુખ લે પ્રીતમ ઘરજાના:
કુચ ખાના, જીનસે બેહેતર હે મરના, જાની જીગરકે વાસતે
મે જતીથી નીમાશામ, પ્રીતમ પ્યારા પુછતા.
તો સખી કીનકા લેતી નામ, મુજે ઇશકકી ધુની ચર ગઈ
મે મરગઇ, ગોરે હાથુપર મેદી ચર ગઇ ૨ કોઇ. ચતર સુગર
રંગરેજબોલાવો સાહેલી દેઉ બાલી, હાથોકી ઉતારે લાલી મને
રંગમાં ધરત મસ્ત બોઇ રીટગઇ કાલી; દેઉ ગાલી એક એસી
ભઇજંજાલી, એનો બુરા હુવાએ કામ, રહી બેકામ, કીન ઘર
ઘાલી; ઓ વાલી મેરે પર મુશીબત ડાલા માલી ચલા બાગમે સ
ખી મેંદી કરે પુકાર, ખીલી કલી ચુન લેવો. તુમ કરો હમારાબ
હાર મેદી ચુનતે ચુનતેમે ચઢ ગઇ મે મરગઇ, ગોરે હાથોપર
મેંદી ચર ગઈ. ૩ ગુરૂ સાહેલી એઉં કહે સુંદર લે સુનકર આ

ગુણુકર; તેરા ડાગ મીટેગા યું કર, રખ ઈમાનકી સાબુતી, ઓ મન ધરકર, સાહેબ બંદગી કર કર, કુછ દુનીયાંસે બાદરકર, ૫ રઈ આપણી મુરાદ ઓ જીગર મીટગઈ ફીકર સાહેલીકુ દુવા કરા (જુલ્લ) અલ્લા બખસજી યું કહે પ્યારી મતકર માન ગુમાન બી રખલ ગાશી યું કહે, જુવાની દો દીનકી મેજબાન મેતો મહોબત મે મસ્તા હોગઈ, મેં મરગઇ. ગોરે હાથુપર મેંદી ચરગઈ ૪

લાવણી ૧૦ મી.

(લેલા મજનુની)

દીલ પાક મોબત યારો તુમ રખના, ઇશ લઇલા ખાતર મ જનુરે દીવાના, એ બાળ પણેમે લઇલા મજનુકુ, એ મા બા પુને બેઠાય પઢનેકુ. એ કાજી મૂલ્લા પઢાવતે ઉનકુ. એ લ- ઇલા મજનુ દેખત આપશકુ. તુમ લેના ફકીરી હાલ ક્યા કરના, ઈસ લઈલા ખાતર મજનુરે દીવાના. ૧

એ બાળપણેમે લઇલા મજનુકી, એ ગાંડા પડ ગઈ અગલેરે જનમકી, એ બેટી બેગમ લાલા વજીરકી, એ દેખત સુ- ધબુધ ઉડ ગઇ મજનુકી, તુમ લેના હાથમેં તુંબા માગ ખાના. ઈશ લઇલા ખાતર મજનુરે દીવાના.

એ હાય હાય કરતી લઈલારે પુકારે, મેરે મજનુ દીવાને હો બેઠે ક્યારે; ફિને જા જંગલમે બશા દીએ ડેરે; ઓ સબ નીકાસે હો બેઠે ન્યારે; મેં લીખ લીખ ભેજુ પરવાના;

ઇશ લઇલા ખાતર મજનુરે દીવાના. ૩
ગુરૂ તુકનગીર મેરા ઉસ્તાદ યું બોલા, પાક ઇશકશે ઉતર ગયા ચેલા; પરશદામશીંગ ગાતા રંગીલા, કંઈ કલગીવાલે કુ લગાવતા ટોલા. એ બાલાસીંગજી ગાવે મસ્તાના, ઇશ લઇલા ખાતર મજનુરે દિવાના. ૪

લાવણી ૧૧ મી. (કળજુગ વિશે)

ઇનિમત કલજી જુલાજી ખોટા કલજુગકા પેરા;
દોલતકે ખાતર બહેનને સગા ભાઈ મારા.
બાર બરશકી મુલકગીરીસે. રૂપીઆ કમા લાયા;
એશી કોશકે ચલાજી ભાઈ, બેનકે ઘર આયા;
પાંચ મહોર અજબ બહેનકુ ઉડવાયા.
છતીસ તરેહકી રસોઈ બનાકર ભાઈકુ જમાયા;
એતો બીચારા થકા હતા સોં નીંદમે ઘેરા;
દોલત કે ખાતર બહેનને સગા ભાઈ મારા.
લગી અજલગી નીંદ દોરી તુટી અમરકુ,
બહેન ભાઈકી દુશમન હોકર કહેની ખાવનકુ,
અબ કયા સોયા ભર નીંદ ઉઠ મારા તેરે સાલેકુ;
ધન ખજાના સબી રેવે અપને ઘરકુ,
એતો બીચારા ગરીબ હતા સો હાલમે થરથરા. દો૦

આધી રાતકે બખત રડી કરતી મચકોરે.
હાથ પકડ તલવાર ફીરાની ભાઈકે શીરપરે;
શીર ગાડા ઉનને બેલકેજી છાને અંદરે;
ખાડા ખોદકર સબી ધરકુ બીગાટ જુલમ આ જોરે.
દેખો રંડીકા ખુન બે યારો ઉને દીલમે નહી વીચારા. દો૦ ૩
એક દીન ઓર દુસરા દીન આરમે સમાયા,
આ મુડદા તો આપકી ઓરતકા સપનોમે આયા,
સપનમે જાકર કયા પડછા બતલાયા,
કહે મુજે મારા મેરી બહેનને મેને મોત હજુ નહીપાયા;
ધન ઓર માલ ખજાના સબી ઉનકા ઘરમે ભરા. દો૦ ૪
હુઇ મહારાજકું ખબર રંડીકુ તરત બુલવાઈ;
કમર કમર ખાડા ખોદકર પાપનશે ગરવાઇ,
દીયો ભાલોકુ હુકમ મુકન તીરોશે ચઢવાઈ,
બુરા હાલ સુંન કીયાજી રંડીકુ જમીનમે ગરવાઈ;
સચી ધરણુ કે ખ્યાલ ગાવે તુકન ગોસાઇ પ્યારા. દો૦ ૫

લાવણી ૧૨ મી.

પાનીમે પુતલી લડે ભેદ ન પાવે, કોઇ સચા ગુરૂકા ચેલા ખોલ છંદ ગાવે; મચ્છરને હાથી મારા ચતુરા ભાઈ, કીડીકુ દેખ હા થીકી જાન ગભરાઈ, કીડીને કીયા ઉપાયં અકલ દોડાવી, ઇસ હાથીકુ લે ગઇ ગીરા નાળકે માંહે, એ ઉલટા

છંદકા જુવાબ તુજે નહી આવે. કોઇ. ૧ મખીને મારચા મારા ફોજકુ ઘેરી, મકડાને લશકર કાટ છાવણી ડાલી, સાલુને કીયા શણુગાર સોંગ અસ્વારી; બગલેને કીયાતા જલમે મછીસે યારી. મીંદકને મારી લાત ઉંટ મરજાવે, કોઇ. ૨. કઉવેપે બાન નીશાની લાગી, ટીટોડી ઠુમક સુનોયશેત ઉઠ જાગી, સીકરેપે કીયા એ દીવ ચડીલે આગી, કુતેકી ગાવડી બીલી પકડકર ભાગી, બગલેપે બેઠી ભેંશ બીશત પર ધાવે કોઇ. ૨ બનપતર છીવા બેલ બાડખા જાવે, બે મુખકા મુડદા નદી નહાને જાવે. ઘોડેપે ગધા કશે કદમ શીખલાવે, બકરીને મારા નાર ભેટ લે જાવે, ગુરૂ તુકનગીર કે ખ્યાલ ધટા રંગ છાવે. કોઇ૦ ૪ કલગી વાલેકુ ફડમે જવાબ નહી આવે. કંથ કહે ખ્યાલ ગોપાળ માનસંગ ગાવે. કોઇ. ૫

લાવણી ૧૩ મી.

તેરી અમારી લગી દોસ્તી, આંખ લગી સખીયનકે બીચ, તુને જો હમકુ બચન દીયથા, દોનું મીલંગે સામકે બીચ, ધીરી ચાલ ગુજરાત ઝુલતી. બલખાતી કમરકે બીચ, બતીસ પાનકો બીડો ચાવતી, સુરત દેખ દરપનકુ બીચ, ટીકી બુદી માથે શોભતી મોતી ચમકે તેરે નથનકે બીચ બાંકી અદાસે માર મુસાફર લગી ચોટ ઘુંઘટકે બીચ, હુસન દેખ ગુલપરી ચમક રહી, બીજલી ચમકે બાદલકે બીચ, તુનેજો

હમકુ બચન દીયાથા દો. ૧ ચાર પાંચ મીલકર સાહેલીયાં, ચલી ગઈ બાગુકે બીચ, જાઈ જુઈ ચંબેલી મોગરા, તોડ લીયા હાથુકે બીચ, લીંબુ ઓર નારંગી તોડકે, દોનુ ધરે ગોદીકે બીચ. સબ ફુલનકો હાર બનાકે, ડાલ દીયા ગલેકે બીચ, શામ પડી જદ બાહેર આયે, માલી ખડા દરવાજે બીચ, તુને જો હમકુ બચન દીયાથા દોનુ. ૨

ચલો યારકુ સમજાતી બીયા, ચલો રંગ મહેલુંકે બીચ, ખાશે પકે પાન મગાઉ, શીરખ લાઉ થાલીકે બીચ, દોનુંજી મિલકે બેઠે પલંગપર મજા ઉડે સેજુકે બીચ; ગજરા લઈ જબ બહાર આયે ખુશી હોઈ તન મનકે બીચ. તુને જો હમકુ બચન દીયાથા દોનુ. ૩

તુકનગીર ઉસ્તાદ અમેરા, જીનકા નામ મુલકુકે બીચ, શંભુ ભવાની ગાવે લાવણી તઈઆર કરી પલકુકે બીચ, ઉસ્તાદુકુ એહી રાહહે, તૂરા જલકે તેરે શીરકે બીચ, તુને જો હમકુ બચન દીયાથા દોનુ. ૪

લાવણી ૧૪ મી.

મેં ફુલનકી કાચી કલીયાં સમજરે સજના. મેરી જાન સમજરે સજના, અબી તોડકે ક્યા કરોગે આગે દીન લેના. ટેક

રંગ મેહેલમે મુજે બેઠાકર સાજન ફુસલાતા, મેરી જાન સાજન ફુસલાતા, ડાલ ગલેમે હાર ફુલુકા, સાજન લે સોતા.

છાતીરે ચવડી કમર પતલી, ધોકારે મુજે લગતા, રોરો ક
લા કરતી સાજન જરા નહી સુનતા છોટી ઉમરમેં ગજબ
કીયા તુમ સુનો સખીરી બેના. અબી તોડકર. મેં ફુ૦ ૧
જાકર અપને માબાપુકુ યું કર સમજાતી. મેરી૦ જલજાએ
મેરી બાલ્ય જુવાની, ઉમર હે છોટી; સાસુ નણંદ મેરી યુંકર
કરતી દુશમન હો લગતી. મેરી૦ પકડ હાથ બાવનકા ઉનકે
સાથ સુલા દેતી. આશક હો સાજના હમારે નાદાર નહી હો
ના અબી તોડકર કયા કરોગે. મે ફુલ૦ ૨ એક દીન સખી
એસા હુવા મેં સાજન ઘર જાતી. મેરી૦ રૂઠે હરી સાજ
ના હમારે ઉનકુ મનવાતી કયા ખુબ ખાસી શેજ બીછાકર
જરીએ શેજ શોતી. મેરી૦ કાચી કલીયાં શેજ બીછાકર ઉ
નપે લુટાવતી, આશક હો સાજન હમારે માસુક હો રેહેના
અબી તોડકર કયા કરોગે. મેં ફુલન૦ ૩ એ ધોકા થા સો
નીકલ ગયા, તુમ સુનો સખીરી બેના, ઈસકકી મારી લેલે
મજલું સાજનસે સોના કમલુદાસ તો યું કર કેહેતા, બોહો
ત ઇશક કરના જયું બાદલમેં બીજલી ચમકે એસી સુરત
ધરના; મગન હો અપને દીલુમેં રાજીસે રેહેના, અબી
તોડકર કયા રરોગે. મેં ફુલનકી કાચી કલીયાં૦ ૪

લાવણી ૧૫ મી.

બની એક નાજુક નાર. અધરસે ચલે અતલી.

ચલે હંસકી ચાલ, કમર હે તેરી પતલી;
તુને કીયા સીસપર ટીકા, ગાલ બીચ ટપકી કાલી,
નેનુમે કાજલ કીયા હે, હોઠપર ખીલ રહી લાલી;
તેરી દોનું આખીયાં અજબ બની અગ્નીસે ઘેરી;
દંતોકે દરમ્યાન ચમક રહી મીસી કાલી;
તેરે ગલેમે નવસરે હાર, હાથ બીચ ચુડીયાં ડાલી,
ડંડપર બાજુબંધ. નાક બીચ ઝમકે વાલી;
બાપુ બેહેચર કેહેત, અકડ મત ફીર અલબેલી;
હમશે હસકર બોલ બોલ તેરે તનકી જાળી,
સુનારણુ દેખુ તેરે છલે. બોલ તેરે છલેકે મુલે,
અખાડુમે જુવાન અલબેલે, બોલી તરે તરેહકી બોલે,
વલભરામ કેહેવે કનરારાને, રંડી કરતીહે ઈશારાજી.

લાવણી ૧૬ મી.

પાક સુરત મેતાબ બની ગોરી સુરત પાક મેહેતાબ બની
જેશી ચંદ્રકી જોત ચમક રહી, હીરેકે અંદર હીરાકની.
નાઈ ધોઈ કર બાલ સુકાતી રંગ મેહેલુમેં આન ખડી; આ
ઇના લેકર મુખડા દેખતી, સગ મોતીયનશે માંગ ભરી;
તનપર ઓઢી નવરંગ સાડી ચોળી બદનપર જરતારી; સ
ણગાર સારા સજા ભલા પાઉ મીયાને પાયલ બાજા. ભલા
ચંદનહાર સુન કલી ગળેબીચ મોહનમાળા જુગ નથની, પા૦

૧ શીરપર શીસ ફુલ ટીકા બીરાજે, જુલા જુલતી મેહેલ નમેં, હાથ પાંઊંકુ મેદી લગાની સુરમા ડાલા નેનનમે. બીડે મસાલેદાર ચાવતી, લવીંગ એલાયચી પાનનમેં; જેસી સ્વર ગથી ઊતરી પરી નાજુક બહીયાં ગોરી ગોરી, ભલા જેશી. આશક દીલપર હુવેગા માસુકકે દીલપર ખુરબાની. પા૦૨ નેન બને હથીઆર હાથમેં, તીર કમાના ખેંચ રહી, અરી બીરહકી ચોટ કરી પંછીકા કલેજા કાટ ગઈ, જાલમ હે તોરી અદા ભલા જા દીલ મત રખ કોશીશે જુદા, ભલા દીલ૦ ધન માલ સબ ફના હોવેગા, દોંદીનકી હે જીંદગાની પા.૩ છેલ છબીલા અજબ રંગીલા, લડકા થા શોદાગરકા, તીન પોર હો ગએ શીદા મેહેલનમેં પલંગ બીછાયા ફુલનકા. હીલમીલ હો ગએ લપટકર એસાકીયા મન મોહોલનકા જુગ જીવો ગોરીને સજલ મોહોબતકી લાગી લગન. હનુમંત રાવ એક છંદ બનાવે દીન ગાવે બાંકી ધરન.

લાવણી ૧૭ મી.

નગર તુમારા રખો મુસાફર, ચલો બતન અપને;
બોલા ચાલા માફ કરો કછુ આન મીલે સ્વપને.
હમ પંછી પરદેશ મૂલક મુલકકે શેલાની;
બસી તુમારે ગામ નગર જબલગ થા દાના પાની;
કછુ યાદ મત રખીઓ દિલમેં, જહાં તક જીંદગાની;

બસે હોત કે પુરે હો માયા રખીઓ મહેરબાની;
આજ કાલ ચલ ઉડતા કાસદ, મન લગા જીવન તપને;
બોલા ચાલા માફ કરો કછુ આન મીલે સ્વપને;
નગર તુમારા રખો મુસાફર ચલો વતન અપને. બો૦
ઈશ દુનીયા દરમ્યાન બતનદાર, નહી કોઇ રેહેવાસી;
આજ ચલે કોઇ કાલ મુસાફર સબ હે પરદેશી;
ખીલા ફુલ જોબનકા જાદા, અબ નહી ખીલનેકા;
અબ મોલના તઇયાર પીછે, હમ નહી મોલનેકા;
સાથી હમારા ચલા ફજર, ઉઃ હમબી ચલનેકે;
બતન હમારા દુર પીછે, હમ નહી મીલનેકે.
કહાં ગોકુલ કહાં મથુરાં નગરી, કહાં બીંદરાબન કાસી;
બડે બડે શાહુકાર સારી આલમ પરદેશી,
વાં કરના કછુ ધ્યાન ધરમ સંગ ચલે પંથ અપને. બો૦
પરદેશીકી પ્રીત સબી હુઈએ કછુ કામકી
મેનો કરી પસ્તાઇમેંથી શોભત રામકી
કછુ યાદ મન રખીઓ દીલમેં દુવા સલામસી,
કેહે વલભ કરજોડ નીત મતે રખીઓ ઉદાસી
મ્રત્યુલોકમેં આગે પ્રાણી સબી લગે ખપને,
બોલા ચાલા માફ કરો કછુ આન મીલે સ્વપને
નગર તુમારા રખો મુસાફર ચલો બતન અપને.

લાવણી ૧૮ મા.

ગુલ ચુમનમેં બીછુ છુપા બડા જેરીહે, કયુંકરકે બાગુમે જાઉ મેરા વેરીહે; મીજલસમેં પુકારા કીયા કામના બોલી, મેંલે ઉ જોગનકા બેસ હાથમેં ઝોલી. કાંનુમે કુંડળ નાક ગલે બીચ સેલી, મેરી સંગકી સાહેલીયાં ચાલો સંગ અલબેલી. હાથમેં મેરે રૂકસાર આબ કેરીહે, કયું કરકે બાગમે જાઉ મેરા બેરીહે. ૧

મેં ગઈ બાગમેં ખીલ રહીહરીયાલી, દરખતપે ભમરા ફીરતા ડાલી ડાલી; ભમરેને પુકારા કીયા કે નહી હે માલી, માલીકી માલન બડી હે જાદુ વાલી, ચલ નીકલ યાંહાંશે બાહાર જંગલ લહેરી હે, કયું કરકે બાગમેં જાઉ મેરા બેરીહે. મેં ફુલ તોડને દરખત ઉપર ચડ ગઇ, બીછુંને મારા ડંખ કે નીચે ગીર ગઇ. મેરી સંગકી સાહેલીયાં દોડોને મેતો મર ગઈ, માલીકી માલન મુજે બી જાદુ કર ગઇ. ચલ નીકલ યાંહાંસે બાહાર જંગલ લેહેરી હે, કયું કરકે બાગમે જાઉ મેરા બેહેરીહે. ૩ શબ્દુકે ભરે ભંડાર, નહીં કીનારા; ચંગ ઉપર તોરા ઝલક રહા કીનારા. હે તુકન ગીરને જડસે બીછુ ઉતારા, યું સુનકે નુગરા હો ગયા પારંપારા. એ ચુનીલાલ બમનકી ગત ન્યારી હે, કયું કરકે બાગમે જાઉ મેરા બેરીહે

લાવણી ૧૯ મી.

(વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારની)

રાજા ગણપતરાવ માહારાજ મેરે મતવાલા, તુમ સદા સલા- મત રહો બડોદે વાલા. આગે ડંકા પીછે નોબત મત વાલા. બીચમે સ્વારી ખંડેરાવ મતવાલા. કમરસે ઢાલ તરવાર, સાલ દોશાલા, હાથુંમે ખાંડા ઓર ચમકતે ભાલા. ઘોડેપર સ્વાર હુવાજ તોરેવાલા, સબ રઇયત કહેતી આઇ બડોદેવા લા. કાલાસલુના જેસા મોરલીવાલા. તુમ૦ ૧ ઘોડેકે પાંઉ મે નાલ સોનેરી ચારે, ચાંદીકી મેખાં ઓર ચમકતે તારે. અકેકે પાંઉમે છછોકી હારોહારે, છછોકી હોઇ ચોવીસ ગીનતા જારે. કાલા સલુના જેસા ડાકોરવાલા. તુમ૦૨ મુંબઇકી રાણી મીલી તુજેકુ શાની, સતીયા રાજાકુ મીલી સતવંતી રાણી; હાથુસે ખીલાવે પાન મેરીદીલજાની, રાજા તુમ પ- રસનહો મેરી પુરબાની; કાલા સલુના જેસા બંસીવાલા તુ૦૪ તુકનગીર ઉસ્તાદ મેરે મતવાલા. છંદબાન પરમપર ગાવે તોરા વાલા; રાજા તુમ પરસન હો મંડીલ દોશાલા, એતનેમે મ હમદખાં ભાગા બડોદે વાલા. ચુનીલાલકી લટક બજે ચોતાલા; સબ કલગીવાલેકા ભરી સભામે મોં કાલા, તુમ સદા સલા મત રહો બડોદેવાલા, ૫

લાવણી ૨૦ મી.

બાર બરસકી છતર કામના. ભમર કમાના ચઢ રહી કયા;
હમ આશક તેરે યાર મુસાફર, ખડી સામના કહેતી કયા;
ગોરે બદન મુખ મુલ પ્યારી તેરે, નુર હુસનપર બરસે કયા;
અદા નવેસર બન રહી ખાસી. બહારજુવાની જાતી કયા,
ચંચળ અજપે ચલી અલબેલી, ચાલ ચલત ખુશ હોતીકયા;
જલ ભરનેકુ ગઈ એકલી, નાહક ગોથાં ખાતી કયા. બા૦
કોન તુમેરા નગરબી રહેના, કીદરસે આના હુવા કયા;
આ જીંદગી દો દીનકી પંખી. ફીર પાસા હો જાતા કયા;
અમ અલબેલે સદા રંગીલે, આન ખડે તું કહેતી કયા;
તુજે મેં પુછું કોકટ ખાતર, ડીમક નખરે કરતી કયા;
એતના સુનકર સુંદર બોલી, અરે દિવાના સમજ્યા કયા;
સુરત તેરી મુખમુલમે પંછી, ફુલ કમલકા ખીલા કયા. ૫
કાચી કલીયાં આઈ પકનેકુ, તું ભમરા યું હઠતા કયા;
બેલાસખસે ભીડજા પંછી, રંડી દુશમન જલતા કયા;
તનમનસે કયા બાતાં કરતી, નેનુસે ચમક ઝર રહી કયા;
પલ્લા પકડકે ગઇ મેહેલમેં, ફીર મીજબાની કરતી કયા. ૭
પાંચુ ભોજન અમરીત જમાકર, દીલભરકુ દાલ દેતી કયા;
ભમર પલંગપર મજા ઉડાતી, માશુક બાતાં કરતી કયા. ૮
તેરે અમારે લગન લગી પ્યારે, હમકુ છોડકે જાતે કયા;

તુમહો રાજા તુમારી રાણી. લગા દીલ મો તોડો ક્યા. ૯
હમશા ધનજી છંદ બોલતે, નવીન નવીન ધુન સુનતા ક્યા;
ચુનીલાલ ફુકકડકે કડાકે, રંડી દુશમન જલતા ક્યા. ૧૦

લાવણી ૨૧ મી. અધર ખ્યાલ.

નીરંકાર નીરધાર નીરંજન દેખ હરીહરકી લીલા,
ધન એરનસે દેખ સાયરા, કાટા તેરાઅધરંગ કીલા;
જંતર તંતર ખ્યાલ કાટ દીએ, રાગ રંગ કર દીએ ન્યારા.
રેન ધેનકે સાસ કાટ દીએ, નાયક કરતે હું જેડા;
તીનસે સાઠ તેરી હડી કાટ દઈ, આજ તેરે ત્યાંઈ ઘેરા,
નેત્રને નાકતેરે કાન કાટ લીએ આજ ક્યા સાયર ઢીલા. ધ. ૧
ચંગ ઝાંઝર એક તાર કાટ દીએ, ક્યા ઝાલર તે ઝનકાઈ;
તેગ તીર તેરી કલગી કાટ દેઈ, ક્યા દંગલ અંદર ગાઇ;
કાટ દીએ હથીયાર હાથકડી હે હરકી લીલા છાઈ;
અધર ખ્યાલ કટ ગએ સાયરા, દેખી તેરી ચતરાઈ;
અધર છંદ કટ ગએ સાયરા નરા નહી રખતા ઢીલા ધ. ૨
કરકે જતન હર ચલે લેકે દલદ્દઠ સાગર જાકર છાએ,
જલાદી છંદ અંદર લંકાં, દહીતનકે દલ હઠાકે જીતી લંકાં;
કાટા ખીલા ઇંદ્રાસન હર કીયાહે રાજીસે નહી દેતા સીતા,
સીતા કારણ હરધારે રાજીસે નહી દીની સીતા;

અસર રીખતા હઠીલા, ધન૦ ૩
કાટ દીએ ઘરની અકસે જલ થલ કયા ગાત અસાને;
કાટ દીઆ તેતીસકા કીલા આદગીરકા હો ગ્યાને;
હરીચરનકે દેના દાખલે ઇંડર લગા લડંક ધ્યાને,
રાધાલાલકે ચંગ ગરજતે કે ગાનકે હેરાને,
કઠણુ સહારીકા ઘર લટકા જલતાહે આલા ગીલા. વન૦૮

સાખી.

અલફ્સે અમદાવાદ બન્યા જ્યાં અમલ ટોપીવાલુકાજી;
બે બંદગીસે બના બડોદા તખત ગાયકવાડુંકાજી,
તે તારાતંબોળ નકલપર નકસા ઉતરા જેપુરકાજી;
સીન સાપ કહુ સખી સુરતમે નકસા લુટા કલગીકાજી;
ગાફ ગજાકર કહે સમસુ કર તુરા ખસમ તેરી કલગીકાજી;
હાં ઝપટ કયા મારેગા કંગાલ, તેરા બીચ કછુ નહી દેખા હાલ:
સોમકા માલ ખાવે ચંડાલ, મહારાજ શીર હોડે જરીકા સાલ
નગર ધીના ધીના એશેહો દેખલે પૂના જ્યાં ગુરૂ ગુંકન ગાવનાજી

સેહેરા.

હાય જાલમ તીર મારા ભર કુવેકે બીચમે,
અબ ઉઠાકે અમને મારા ભર નસુકે બીચમે.
લીલા પતંગીય. ઓઢકે, ચલતી હે કમર તોડકે:
તોતા જને બેઠા ડાલપે મારા ગલોલા ગાલપે.

આંસુ પડે રૂમાલપે ખુરબાનહે તેરી ચાલપે;
ચંદા જેસે તેરી ચાંદની, પાનીજ ભરતી બામની. ૨
તોતા જે બેઠા ડાલપે મારા ગલોલા ગાલપે.
આંસુ પડે રૂમાલપે, ખુરબાન હે તેરી ચાલપે.
પીયા પીયા તુને ક્યા દીયા દિલ તોડકે ચરખા દિયા;
ચરખેમે કુછ આશ નહી તેરે જોબનમેં કુચ રંગ નહી. ૩
આશનાઇ કરતે કરતે દાલ અમેરા ફટ ગયા;
તેરે સરીખે છોકરે, શીર પટક કર મર ગયા. ૪
આશનાઇ કરતે કરતે દીલ હમેરા ખટા હુવા;
એકતો ઇજ્જત ગઈ દુસરાતો ઠઠા હુવા. ૫
અબતો જાતે આગે દો નીશાની છોલા;
જીંદગાની બાકી હે તો ફીર મીલાવે અલ્લા. ૬
ઇયા ઇલાઇ ખેરકી તો, ક્યા મેરી તકસીર હે.
જાનેકી કુચ જગા નહી, પાંઉમે જંજીર હે. ૭
બારાદરીમાં બેઠી મેબુબ નવ બરસકી;
જદ આંખ માર પુછા, તું આશના હે કીશકી. ૮
જદ મુખ ફીરાકે બોલી સુન સાહેબા શીપાઇ.
જીને ઇશિકમે શીર દીયા, મેં આશાના હું ઇસકી. ૯
હાથુમેં છાબ છીલે, કાનુમે બાલીયાં;
યારકુ દેખ હમકુ દેતી હે ગાલીયાં. ૧૦

આતા હે તેરા યાર, અટકતા મટકતા;
હાથુંકો લગી મેંદી જુરકુંસે ઝટકતા. ૧૧
ચલચલ ચમનકે બાગમે ગુછા અનારકા;
બેઠી હે માલજાદી, ભડવા છીનાલકા. ૧૨
આશનાઈ કરતે કરતે દીલકે ચકમક ખોલ દો;
હરફીસીમે દીલ દોગાના, ઇસ લડકપન છોડદો. ૧૩

હોરીયો.

સાવરા મત ડારો પીચકારી, સાવરા મત ડારો પીચકારી.
મત ડારો મરજાદાસુ રહીઓ, મેં હું કન્યા કુંમારી હ૦
તુમ હો નીરલજ મેં નહી એસી, મુખસે દઉંગી ગારી
ફજેતી હોયગી તુમારી, સાવરા મત ડારો પીચકારી;
પરનારીકો પાલવ પકડો, મોહન મનમાં વીચારી હ૦
માત પીતા તોરે યરધ ભએહે, રાજ કંસકો ભારી;
કહુ એહ સબ વીસતારી, સાવરા મત ડારો પીચકારી,
એસી હોંસ જો હોવે મનમાં. પરણો નવતમ નારી;
જાકે પઠાવો જસોદા માઇકું, હજી હું મેં બાલ કુંવારી;
ઢુંડત વર માત હમારી, સાવરા મત ડારો પીચકારી.
ખેંચ લઈ મોરી નવલ ચુંદડીઆં, જીવન જોરસે ફારી,
સુરદાસ પ્રભુ અબ કહાં જઇએ, આન મીલી બ્રજ નારી;
પિંતાંબર લીયો ઉતારી, સાંવરા મત ડારો પીચકારી.

શામ તેરી દેખી અનોખી હોરી, ચુંદડીયાં રંગમેં બોરી:
સખીયન સંગ મીલપાણી ભરન ગઈ, સાસ નણદકી ચોરી;
હાથ પકડ મોએ હારી કીની, મોતીઅનકી લટ તોરી,
સંગ લીયો રાધા ગોરી, શામ તેરી દેખી અનોખી હોરી.

એઆ સાવરે રંગ ડારી પીચકારી, સખી ડર લાગત ભારી.
સહેજ સોભાવ જાત જમુના જલ, બેહેની જરદ રંગસારી
આપણ બેઠે કદમકી છૈયાં, તો હાથ લીએ પીચકારી, લાલ
મોહે સનમુખ મારી; એઆ સાવરે૦ સાસ હઠીલી નણંદ છ
બીલી, દેત કશાકશ ગારી, છયા નગરકે લોક ચવઇઆ, વાકી
રીતહે ન્યારી, સખી ડર લાગત ભારી, એઆ સા૦ લાલ
ગુલાલદાર મુખ ચીડન, ન કાંઇ શીખ બીચારી, નંદલાલ
આજ રચના કીની, એશો ચતર ખેલારી; સખી કે હોશ-
નપર વારી; એઆ સાવરે૦ ભલારે પેપ મોપે ડારો રસતો,
થોરે ચીત્ર બનમે કલી જવામી કસકો. નાસર સંગ પિયા
હોળી ખેલે ફાગનને દિન હઇ દસકો થાર૦
એશી હોરી ખિલાઇ સ્યામ મોએ ચોરી લગાઈ, એશી
ખેલત ગેદ ગીરી જુમનામેં, તે મેરી ગેદ ચુરાઈ.
હાથ છોડ અંગીયાં બીચ દેખોં, એક ગઈ ફોપાઇ. શામ
મોએ ચોરી ચડાઇ એશી હોરી.
ફાગણકે દીન ચાર સખીરી, અપને પીયા જો

દેઉંગી. ફાગણ૦ હિરાખિ દેઉંગી મોતિખિ દેઉંગા ઔર દેઉં
ગી દો દો લાલ, સખિરિ અપને પિયા જો૦

મહીના.

ઓધવજી સંદેશો કેહેજો શામને; એ રાગ.

કારતક મહીને અબળા કેહેછે કંથને, હવે શીયાળો આવ્યો સ્વામી નાથજો; હીમાળો વાયોરે હલકી ટાઢમાં, શું સોધું પરદેશ જવાનો સાથજો; એ મહિને નવ જઈએ પીયુ પરદેશમાં.

માગશર મહીને હોંશ ઘણી મન માહરે, રસીયા સંગ રમ્યાની માઝમ રાતજો, ઘુંઘટડો કાઢીને ઘર આગળ ફરૂ, પીઉ મેલો પરદેશ જવાની વાતજો, એ મહીને નવ જઈએ પીઉ પરદેશમાં. ૨

પોસે જે અબળાને પીઉડે પરહરી, તે નારીમાં પુરણ મળીયાં પાપજો; સાસરીએ રહીને તે શું સુખ ભોગવે, મઈયરીયામાં નવ ગોઠે માને બાપજો. એ મહીને નવ જઈએ પીઉ પરદેશમાં. ૩

માહા મહીને નવ કરીએ નાથ મુસાફરી; ઘરૂં સાટે જઈ લાવો મોરી જારજો; વેંહેચીને જમશું રે મારા વાલમા, જરૂર નહી જાવા દેઉ ઘરથી બાહારજો. એ મહીને નવ જઈએ પીઉ પરદેશમાં. ૪

ફાગ રમે ફાગણુમાં નરને નારીઓ. ઘેર ઘેર નવિતમ કવિતક નવલાં થાયજો; જે નારીનો નાવલીઓ નાશી ગયો, કહો તેણે કેમ નજરે જોયું જાયજો, એ મહીને નવ જઈએ પીઉ પરદેશમાં. ૫

ચઈતરમાં ચતુરને પંથ ન ચાલવું, જો ઘેર નારી સારી ચતુરસુજાણજો; વાહાલપને વચનેરે પીઉને વશ કરે, નીરધારયું તે પડયું રહે પરીયાણજો; એ મહીને નવ જઈએ પીયુ પરદેશમાં. ૬

વાવલીયા વાયારે પીઉ વઈશાખના, રજ ઉડેને માણેક મેલું થાયજો, નથણીનું મોતીરે હીરો હારનો, કહો પરહાથે તે કેમ ધીરયો જાયજો. એ મહીને નવ જઈએ પીઉ પરદેશમાં. ૭

જેઠે તો પરદેશે જાવું દોહલું, ઘોમ ધીખેને લાહાય જેવી લુ વાયજો; કોમળ છે કાયારે મારા કંથની, વણ સીચ્યાં જેમ ફુલડીયાં કરમાયજો, એ મહીને નવ જઈએ. પીઉ પરદેશમાં. ૮

અંબર ઘન છાયોરે માસ અષાઢમાં, મોર બોલેને મેહ વરસે મુસલધારજો; કચરોને કાદવરે મચીયાં મેદની. પંખિમાળા ચાલે હારોહારજો; એ મહીને નવ જઈએ પીઉ પરદેશમાં ૯

શ્રાવણમાં શીવ પુજીને મુખથી માગિયે, વાહાલાનો નવ થાય કદિ વિજોગજો, ઊમિયાના સ્વામીજી આપો એટલુ; સાસુના જાયાનો નિત્ય સંજોગજો; એ મહીને નવ જઇએ પીઉ પરદેશમાં. ૧૦

ભાદરવો ભરજોબનનો ફરીને નહી મળે, વહી જાશે જેમ નદીયો કેરાં નીરજો; એવારે દીવશ એળે નવ કાઢીએ. વાત વીચારી જુઓ નણંદના વીરજો. એ મહીને નવ જઇએ પીઉ પરદેશમાં ૧૧. આસોના દીવસ તે અતી રળીયામણા, ખાવુ પીવુ કરવા નવલા ખેલજો; ભેગાં બેશી જમીએરે રમીએ સોગટે, છાતીમાં ભીડીને રાખુ છેલજો, એ મહીને નવ જઇએ પીઉ પરદેશમાં- ૧૨ માસ અધીકમાં અધીકપણે શું કીજીએ, રહો જોડીને નેણ સંગાથે નેણ જો જેમ ન છુટે ખુટો કાચ બીલોરનો, દલપતના પ્રીતમ છો જાણ પ્રવેણજો. એ મહીને નવ જઇએ પીઉ પરદેશમાં ૧૩

મુસલમાની બારમાશી.

સુનીઓ સખીરે સઇયાં, મુજ દરદકીરે બાતાં;
સાજનને મેરે સીરપર, ક્યા ક્યા કીઈ હે ઘાતાં;
મુજકુ એ દે દીલાસા, સાજન કીદર ગયેરે;
પરદેશમેં જાકર બેઠે, મુજકુ બીસર ગયેરે;

ઠરાવ થા મીલનેકા, અવલ મેને અંદર;
આશા મેં રખ કે બેઠા, સાજન મીલંગે આકર
અવલ જો મહીના આયા, વો કારતીક કીલાવે;
સાજન મુજે મીલે નાં, રોના મેરા ન જાવે;
અફસોસ ને નીસાસે, ફીરતી ફીર અકેલી.
સાજન બીનારે સઇયાં, ગમતી નહી હવેલી;
લાલી મુજે લગાકે, લાલન કીદર ગએરે,
કીની મુજે દીવાની, કેઈ મુલક જા રહેરે.
કાગજ લીખુ પીયાપે, જાને ન કોઈ પાવે,
મુજ દરદકીરે બાતાં, સાજનકુ જા સુનાવે,
કારતીક મેના સારા, દુખ બીચમે ગમાયા,
સાજનને છોડ મુજકુ. કીસ સાથ દીલ લગાયા.
માગસર હુરે મેના, ફીર દુસરા હે ભારી,
સાજન બીના કીએ મેં, દીન રાત નેન જારી;
તુજુ ખડી થંડુમેં, ઇતના જુલમ સો ક્યારે,
મેં મુન તુજે દરસ્તી, કીનો કરમ પીયારે;
દુબલા બદન સો મેરા, થંડ કીસ તરે સહુંગી.
સાજન બીના અકેલી, દુ:ખ કીસકુ જા કહુંગી;
સાજનને છલ કપટ કર, હમ સાથ ઈસ્ક જોડા.
માલૂમ મૂજે હુવા યું, મીલના હજુ હે થોડા;

દો માસ ગએ ગુજર કર, તીસરા એ પોસ બેઠા;
દરસન દીખાવો સાજન, દીલકુ રખુ મેં હેદા.
એ પોસકીરે ઠંડી, મેં કીસ તને નીકાલું.
જોબન મેરે જુવાની, કહો કીસ તને સમાલુ;
માનત કરી બોતેરી, ચલીયા કછુ ન મેરા;
મેં મુન તુજે દરસતી, દેખુ દરસ મેં તેરા;
દીન હો ગયારે છોટા લંબી સો રેન ન જાવે;
આંખાં મેં મીચ દેખું. સપને પીઉ ન આવે;
એ પોસ મેના ગુજરા, જલીઓ મેરા જીયોરે,
સમજા રખુંગી દીલકું, માહે પીયા મીલોરે.
આ માહા મહીના ચોથા ખીલીહે ફુલ વાડી,
સાજન બીના એકેલી, કરતી હું ઇંતિજારી.
નીરગીસને બેલ મરૂવા, ચંપા અને ચમેલી;
પ્રીતમ બીના એ કુચ ના, રોતી ફીરૂ અકેલી;
ગુલ દાહુદાને લાલ, એ મોગરા હજારા;
સારા બગીચા ખોટા, પ્રીતમસે જુદારા;
દરસન દીખાવો સાજન, કીતનાય મેં કહુંરે,
દીન રાત મેં તડફડતી, તુક નીંદ કર સહુરે;
એ ઠંડ સબ ગુજારી; સાંઆલા હુવા પુરા,
ચોથા મેના ગુંજરા, દીખલાવ અબ જરહુરા

ફાગુન એ પાંચ વેકા, ધુપા પડેહે ગરમી,
સાજન કપટ નીકાલો, દીલપે રખો એ નરમી;
સખીયાં સબી આપસમે, ખેલે પીયાસે હોરી,
અતર ગુલાબ શેતીએ, નર કરી હે ચોરી.
ધુપાં પડે કડાકડ, પાણીમે પડે ફફોલે;
હર બખત મે પુકારૂ, સાજન મૂજસે ન બોલે.
ચઈતર છઠેકા મુજકુ, દીલમે ઘાવ કારી,
દેખુ દરસ સલુણા જાઉ પીયાપે વારી,
ઠંડક કીદર ન પાઉં દેખુ અગન બરસ્તી.
સાજન બીનાકી અબ મે મરજાઉ તરસ્તી
સાજન હે સાચા બોલો કીસ જાગ તુમકુ પાઉં,
ખુરબાન હું દીલુમેં યદમુસે શીર ઝુકાઉ;
સખીરી મેરે બદનમેં બાકી ન કૂચ રહીરે.
અફસોસ મેં પીયાકે. આધા બરસ ગયારે;
દીન હો ગયારે લંબા, દુખકા નહી હે છેડા,
હર બખ્ત મેં પુકારૂ, સાજન કરો સવેરા.
બઈશાક સાતવેકા, ગરમીસે ઝાડ સુકે.
ધુપાં પડે ગજબકી, પાની બીનાહે લુખે.
પત્તે સબ ઝડ ગયેરે, ઝાડાં હો ગયેહે ખરી,
થુર હો ગએ દંદુલે, રે ગઈ બકાત ડાલી;

ઝાડુમે ફુલ આએ, કીતુને આમ મોરે.
નીલ જંગલ હુવારે, મોરાં કરે ચકોરે;
નીલા જંગલકુ દેખી, ફીરકર રખો મેં આશા,
સાતુએ મેને ગુજરે, આખર પડેગા પાસા.
એજેઠ આડવેકી, મુજપર બડીહે સખતી,
ફ્યર નફળ હરેરે, એસી મે ક્યા ન બકતી,
જંગલમેં હર જગોપર, કોયલને, મોર બોલે
પીઉજીકા નામ મીઠા, લીંબુ સકરસે ઘોલે;
સખીયાસે બી લડુમે, કીસને ન ભેદ પાયા;
હરએકકૂ જ્ન પુછું, સાજન કીને હે પાયા;
રોતી અને રઝળતી, મેં જેઠબી ગુમાયા;
સાજનને મેરે શીરપર ટુક ના રખીરે માયા.
દાદુર. અને બપઇઆ. મેઢક સી ખુસી લાયા;
બીજલી કરે ઝબુકે, મેહુલા અષાઢ આયા;
નવમે અસાડ કેરે બાદલ હુવાહે કાલે;
રાતાં મીલી અંધેરી, સબને એ ઘર સમાલે;
બાદલ યું ગાજતા હે, જ્યું બજતી હે નોબત,
સાજનને મેરે ઊપર ન ટુક રખીરે મોહોબત;
નદીયા તળાવ નાલે, સબમેં ભરાહે પાની;
ગરજે ગગન દીમકસે, મેં હો રહી દીવાની,

નવમા અસાડ ગુજરા, સજન સો ના મીલારે,
ઠંડક પડી સામુખે મેરા બદન જલેરે;
દસવે સરાએવનકી લાગી રહી ઝડીરે;
પીઉજીકે નામ ઉપર, સુમરન સરૂ કરીરે;
માદર પીદર બીનાદર પરજદને સખીવે;
મેરા દીલ લગા પીયાસે રો રો કે મેં થકીરે;
નદીયાં તલાવ નાલે તીનુ હુવે હે ભેલી;
પીયા બીના અકેલી મેં હો રહી હું ઘેલી;
ખેડુત સબ ખુશી હે ઢોરાં હુવે તાજે,
સાવનમેં આ મીલોરે દીન હો ગએ હે ઝાઝે;
ભાદો અગીઆરવેકી, આને ઘટા બનીરે;
હુંહુ અશી ઘટામે કયા હે મેરા હરીરે;
આઇ નઇ ફજલપે અશી નથી તવાઇ,
સાજન મેરે ન આએ કીતી અજબ નવાઈ;
પાકે સબી અન્ન જયાં ખેતુમે બોહે માલે,
ટોહુકે હાથ સેતી લગતે જીગરમેં ભાલે;
સખીઆં સબી આપસમેં ખેલે પીયાસે મીલકર,
મેં હો રહી એકેલી જાઉ કીદર એ ચલકર;
પ્રીતમને કર જુદાઇ મેરા બદન જલાયા,
ભાદો ગયા ગુજરકર આશો એ માસ આયા;

આસો એ બારવરશ, મુજકુ બડોહિ આશા;
પ્રીતમકુ અબ મીલનકા મુજકુ બડા દીલાસા,
મુજ દીલમેં હુઈ ખુશાલી પ્રીતમશે અબ મેં પાઉ,
સાજનકી હુઈ બધાઇ, બેઠી મેં ગીત ગાઉ;
કપડે હે સબ જરીકે તનકે ઉપે કીએમે,
પીઉજીકે નામ ઉપે ખેરાત કર દીએમે,
પેના હે સબ જરીના છીટકા ગુલાબ તનપર;
બીજલીશી જા ખડીરે ચાહી પીવાકે મનપર,
સાજનકી દુકી નજરશે હુઆ તાજગીને લાલા,
હુરા અને હે પરીયાં સબશે બની મે આલા,
શેક દીનકે દીલુંશે કીને કલામ પુરા,
કરીઓ કરમ કરીસાં દીલ હો ગયા હે સુરા.
પરવરદેગાર મુજકુ નેકી ઇનામ દેજે,
ઉમેદ હેગી દીલમે ઝાનત નસીબાકીજે;
છોડો ગુમાન યારો ડરીઓ કહુ અજલશે,
કરીઓ કહુ એ નેકી બક્ષે ખુદા ફજલશે,
અહમદ નબી હે મહમદ બરદક દોસત સબકા,
નબીકે કલમે શેતી બેડા હે પાર સબકા,
રહેમ ચીનો દીલશે કલમા પડા નબીકા;
કરીઓ નીમાજ રોજે છુટકા સોહે સબીકા.

સીબત સદક દાસુંસે શીરી જુબાન બોલો.
નબીકે નામ ઉપે હરદમ દરૂદ બોલો.

બીરહ બારમાસી.

હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ, રાધા શોચ કરે બનમેરે;
હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ.

લગત અશાડ ઉમંગ હોઊં આવે, બીજલી ચમકે ઘન બાદલમેરે, ચમક ચમક ચારૂ દેશ નીહારૂ, હજુએ ન આએ બીંદ્રાબનશેરે. હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ રાધા., હમકુ૦

શાવન શખી અતી છલ કીનો, પ્રીત કરી કુબજા સંગ જારે; કુબજા શોક જન્મકી બેરન, હમશે બેર લીયો છીનમેરે રે. હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ. રાધા૦

ભાદર ભવન ફુલી સબ કલીયાં, નહી ફુલી દીનકી કલીયાંરે ઉન કલીયનમેં ભમર બસતહે, શો કલીયાં પીયા માંહે બસીરે. હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ. રાધા૦

કુમાર કમળ નીરમળ ભએ ચંદા, પીયા નહી આવે મેરે આંગનમેરે; દરશ દેખાય પ્રભુ આયે બીસમ રહે, હમ કલપાંત કરૂ બીનમેરે. હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ. રાધા૦

કારતક શોચ કરે સબ શખીયો, રાધા શોચ કરે બનમેરે; ઉધવ સ્વામી જનમકે કપટી, કપટ રહયો ઉનકે મનમે રે. હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ- રાધા૦

અગહન રૂતુ બનાયો સખીયાં, જાય પડયો જુમના તટશે-
રે, ગોવરધન ગીરી જુમનામે, તબ કાલીનાગ વશે કી
નમેરે. હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ. રાધા૦

પોસ માસ રૂતુ અલાપતહુ સુધબુ ન લીની મનમોહનનેરે,
જોગન હોકર બન બન ઢુંડત ફીરૂ બીંદરાબનમેરે. હમકુ છાંડ
ચલે બનમાધુ. રા.

માઘ માશ જબ લગો સખીરી હોત બસન કંથઘર નાહીરે
સુમરીન હાથ ચલે મ્રગછાલા ઘર ઘર અલખ જગાતી ફી
રૂરે હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ રાધા૦ હમકુ૦

ફાગણ ફાગ ખેલત સખીઅનરે, ઘર ઘર ડફ બાજત રહો
રે, હમારો ફાગ હરો કુબજાને, કુબજા બસી ઉનકે મનમે
રે; હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ. રાધા૦ હમકુ૦

ચઇત્ર લતા ફુલી સબ બનમેં, આવત સુગંધ સબ ફુલન
મેરે સીતળ મંદ સુગંધ સદા નીજ, આવત હે શ્રી બ્રીંદા
બનમેરે; હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ, રાધા૦ હમકુ૦

લગત વઇશાખ એસા સબ કીને, લહર ઉઠે તનજોબનમેરે;
મોર મુગટ મોહનકી છબી, બસત રહત ઉનકે મનમેરે; હ-
મકુ છાંડ ચલે બન માધુ રાધા૦ હમકુ૦

જેઠમે જવાળા તપે સબ ધરતી, બીરહ અગન લગો તન
મેરે; બીન ઘનશામ બુજત નહી હમસે, લાખ બુજાવત

અસુવનસેરે; હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ. રાધા૦ હમકુ
પુરન માસ પ્રભુ ઘર આયે, આપ મીલે દુરી કુબજાએરે,
સુરશામ મથુરાંકે બાસી, પુરન કાજ હુએ મનકે રે. હમકુ
છાંડ ચલે બન માધુ. રાધા૦ હમકુ૦

વીંછી વિશે ગરબી.

અરરર માડીરે છાંણાં તે વીણવા ગઇતી, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે શોભત સહીની થઇતી: મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે છાનો માનો લપાયો, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે વાંકો વળી ડંખ મારયો; મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે નાસતાં તેને ભાળ્યો, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે આ શી લેહેરો આવી, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે સહીયર તેડી લાવી. મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે સસરાને તેડાવો, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે પડદાને બંધાવો: મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે સસરા અહીંયાં આવે. મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે ગાડી બેસવા લાવે. મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે કાળુપર લઇ ચાલો, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે રેશમણુ બોલાવો, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે વીંછુડો ઉતરાવો, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે વીંછુડે વેર વાળ્યાં; મા૦ વીં૦

અરરર માડીરે દરખ દઇયાનાં ટાળ્યા, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે ભોજનીયાં ન ભાવે. મા૦ વીં૦

અરરર માડીરે સુતાં નાંદ્રા ન આવે, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે ઓરડામાં ઢોલિયા ઢળાવો. મા૦ વીં૦

અરરર માડીરે પરણ્યાને બોલાવો. મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે સીરાને કરાવો. મા૦ વીં૦

અરરર માડીરે પરણ્યો કોળીયા ખવરાવે, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે વીંછીની વેદના ભારી. મા૦ વીં૦

અરરર માડીરે દુનીયાં રહીછે હારી, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે વીતે તે સહુ જાણે, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે ગાયું તેવે ટાણે, મા૦ વીં૦

અરરર માડીરે ચકલાલે ચિત ચાહિ, મા૦ વીં૦
અરરર માડીરે ગરબી રસીક તો ગાઇ. મા૦ વીં૦

બોડાણાની ગરબી.

હરી દવારકાંસે ધાયે, ભકતકે ખાતર ડાકોર આયે;
બોડાણેકે મનમેં ભાવે, હુએ પરસને જોવા દરસને. ટેક
સુનો એક દીનકી બાત, બોડાણાને જોડે હાથ.
ચલના ચઇએ મેરી સાથ, પરભુ ડાકોરકુ (પ્રભુ ડાકોરકુ)
સીતેર બરસ સેવા ધારી, પ્રભુ લજા રાખો મારી;
મેહુતો બાતાં કહુતા સારી, સમજને દીલકુ;

તુલશી જમણે હાથમે બોહ, જાકે હરીકુ ચડાહ,
સીતેર બરસ સુણ લે ભાઈ, માલમ સબકુ. માલમ.

કીએ સેવામાં દરસન, હુએ બોડાણા પરસન,
ગોહ કહેવત કીરતન, લે ચલ અમકુ. લે ચલ.

કુટી ગાડીકુ જુનાતે. ચલે આધી રેનકુ આતે;
પીછે કાએ હોડે વાતે, સબ કોઈ જાણો. સબ૦

હરી દવારકાંશે વાએ૦

પુજારી દેખ મંદીર જાય, હરી નહી જીનકુ પાય;
પીછે સબ દોડે ધાય, હરી કાંજ ગએ. હરી૦

ડાકોર ગએ મોરારી, રૂએ ગુગલી નરનારી;
દુખ દે ગએ મોરારી, કાને ભરમાએ. કાને૦

હુવે દવારકાંમે શોર, લે ગએ ડાકોરકુ ચોર;
દેવલ ઉપર રૂએ મોર, હજી નહી આએ. હજી૦

મનમે સમજે ગોપાલ, ખડે લીંબડાકે ઝાડ,
કડવી મીઠી કીધી ડાલ, વાંસે ચલ દીઆ, વાંશે૦

કાએ પીછે દોડે આય હરી ગોમતીકુ જાય,
એસે બોત દુખ પાય શ્રી ભગવાનને. સરી૦

બરછી જલકે અંદર ડાલી વાંતો બેઠે ગીરધારી,
ખેલકર રહે કાલકારી અબ વાં મરના. અબ૦

બરછી ડાલી તેની વાર, નીકળી લોહુકી ધાર,

હિતપાત વીશે રહુ કેવે બોડાણા.   કે૦
એસા મન કરો પતપાત, લખ્ખાં કરો એકી બાત.
તોલી સોનેકી સાથ, બોહ મન માને.   બોહ૦
લખ્ખી પકા શરૂ પાય, સોની સાટે તીનમન આય.
ડાકોર એતે ભારે થાય બો કા જાને.   બો૦
હરી દ્વારકાંસે ભાગે.   ચોક૦ ૨
કેવે બોડાણા માહારાજ, કેસી રેવે મોરી લાજ,
કાંટા મંગાયા આજ, મુખસે બોલો,   મુખસે૦
હરી નીકલે જલસે બહાર એક કાંટેપર સાર
દો ફુલનકે ભાર હરી હમ તોલે.   હરી૦
વાલી સોનેકી મગવાઇ, સવા વાલકી કેવાઈ;
ધરી કાંટેકી માંહી, ઓર નીકાલો   ઓર૦
હરી કમતી હોવે, કાબા સબ મીલ રોવે,
સોના દેખકે ગોવે પીછું ચલના,   પીછું૦
હુવે ભકતીમે ભાંમ, ચાવો મુખમે પાન,
કાબે હુવે બેહમાન બડે બડે સાને:   બડે૦
હરી દ્વારકાંસે ધાએ.   ચોક૦ ૩
પુનમ કારતકી આતે, મેળો ભારી ભરાતે,
સબ લોક દરસનકુ જાતે, શોભા ભારી.   શો૦
સુરત અમદાવાદ, ઓર મલી ગુજરાત,

નરે નરેકી જાત, ઓર નર નારી. ઓર૦
મોર મુગટ જામા પેન, પ્રભુ ચલાતે સેન,
મુખ બજાતે બેન, ગીરીવર ધારી. ગીરી૦
પ્રથમ લખમણ દોનું ભાઇ, ઠાડે બાગ્ગુપર આઈ,
સંગ રાધીકા માઇ જરૂ બલીહારી જરૂ૦
કવી સુનીલાલ છંદ ગાતે, હરી ચરણું ચીત ગાતે;
છંદ દીલસે બનાતે, ધરતે ધ્યાને. ધરતે૦
હરી દ્વારકાંસે ધાએ૦ ચોક૦ ૪

કાળી ગોરીની લાવણી.

કાળી ગોરી દોનું લડતી, ત્રઉ વરણી યું સમજાતી;
કયુરે કારી બીચારી ગોરીકું, કયું ધમકાતી; ટેક.
ગોરી કહેતી સુનબે કાળી, ગોરી પદમની નારીમેં;
ગોરા સુરજહે ઉજલા, હોતા સારી દુનીયાંમેં. ૧
ગોરા ચંદ્રમા ગોરી બીજલી ચમક રહી કર બાદલમે;
ગોરા પાની બરસાતાહે ઈંદ્ર સારી દુનીયામેં ૨
ગોરા સોના ગોરી ચાંદી, ગોરા હીરા મુજ નથનીમે;
ગોરા ગેના કાળી પેન ખડી સારી તનમે. ૩
ગોરા લેંઘા જરીકી સાડી કાલી પેન નખરે કરતી;
કયુરે કાલી બીચારી ગોરીકુ કયું ધમકાતી. ૪
અબ કાલી કહેતી સુનબે ગોરી, તું મીજાજકી બાતાં કરતી;

કારી બાદલી ચડે જદ પાનીકી બીરહી હોતી. ૫
કાલી રાત જદ પડેરે ગોરી; સબ દુનીયાં સોખ કરતી;
કારા કાજલ ગોરે નેનુમે અંજન કરતી, ૬
ગોરીકે સીરપર કાલે બાલહે, કાંબી જુલપુ લટકાતી;
ગોરીકે મુપે ઘેના રાતી લહે, દાંતુમે મીશી જતી, ૭
કાલી બંદુકમે ગેના ધરતી, ઉપર કાલી તાલા દેતી. ક્યુંરેકાલી.
અબ ઘહુ બરની કેહે કારી ગોરીકુ. મેરી આશ સબ દુની
આં કરે. ઘહુંકી રોટી ઓર સીરા પુરી, ચુરમા સબી કરે.
ઘહુંકા ગેબર ઓર જલેબી, છતીશ ભોજન ખાસા કરે; કા
રી ગોરી દોનું અપના પેટ ભરે.
કારી ગોરીકા હાથ પકડકે, ઘહુંવરની યું સમજાતી; ક્યું
રે૦ કારી ગોરી ઘહુંવરની તીનુંકા ઝઘડા તુકનગીર સમજાતે,
અબ મત લડના ચલી તીનું આપને રસ્તે.
ચત્રભોજ ગુનીજન ગુની સાગર, પ્યારેચંદ છંદકુ કહેતે ગો
વીંદરાવજી સભામેં નીત નવા છંદ બનાવતે.
ઘહુબરની હે સુઘડ નારી, જીનકુ એતી છંદ કહેતે, કારી
ગોરીકા હાથ પકડકર, અપને ઘેર ભીજાવતે. ૧૪
પ્રતાબગડ ગુલજાર અખાડા, તુરેવાલેકી ખુશાબખતી; ક્યું
બે કારી બીચારી ગોરી ક્યું ધમકાતી.

ભદ્રકાળીની લાવણી.

રાગ તીલાનો.

ધન્ય ધન્ય ભદ્રકાળી મેં નજરે જોયાં બાળી,

એ ત્રણુ દરવાજાવાળી મેં કરયાં દરસન,
જેની શોભાનો નહી પાર દરસન કરે નરનાર;
દીસે ભદ્ર ભયંકાર હું થયો પરસન. ૧
સઉ જાજો ભદ્રને દેરે લોક શ્રીફળ વધેરે,
માતા શણુગાર પેરે શોભા છે રૂડી;
મંમાયા રૂપે કાળી, જગતની દીનદયાળી,
કંઠે ગજરા નાકે વાળી, એને હાથે ચુડી. ૨
હું જોવા ગયો ચાલી, મા ઉભી ખડક ઝાલી,
એણે હાંસડી તુશી ઘાલી, પેહેરયાં ચીર ચોળી;
સઉ જોવા જાજો સાથે, ધુઘરી પૂંચી બાંધી હાથે,
શોભે મુગટ માથે, એવી ભદ્ર ભોળી. ૩
માને શણગાર ચઢયા છે, પુઠે તકતા જડયા છે;
દ્વાર પીતળે મઢયાં છે, દેવી છે સનમુખ;
જોતાં અકલ થઈ જાય ગાંડી, મેં જોયું નજર માંડીઃ
અંદર લટકે છે હાંડી, બહાર એક ઝમરૂખ. ૪
ત્યાં થાય ઘંટનો ગમકો, માનો વાગે ઝાંઝર ઝમકો,
ત્યાં ભક્ત કરે છે ઠમકો, મા શેવક જાચે;
ઘણા ભક્ત ધરતા ધ્યાન, વંઝા માગેરે સંતાન,
ગુનેગાર પકડે કાન, અને થેઇ થેઈ નાચે.
ત્યાં ગારદી ઘણા ફરે આબો દીન પેરા ભરે;

ખુબ ચોકી કરે, આખી રાત જાગે.
હું મંમાયાને માનું, એનું નથી કાંઇ છાંનું;
કાળી પુંઠે કેદખાનું ત્યાં બેડીઓ વાગે;
ઉપર ઘડીઆળ છે ઠેઠ, ગારદી બેશે છે હેઠ;
સાંજ પડે થાય પ્રેટ ત્યાં હાજરી લે છે.
સુકર વારે થોકા થોક, રવીવારે ટળે શોક,
સાંજે જાય લાલ લોક, તે ત્યાં ઉભા રહેછે;
અમદાવાદ સારૂવશહેર મંમાયા કરજો મહેર;
સઉને થાય લીલા લહેર, એટલું માગુ;
કહે છે વલભ સુરજરામ, જીલે રાયપુરમાં મુકામ;
પખાલીની પોળમાં દામ. હું પાય લાગુ.

લાવણી

બરજોરી ના મીલી સખીરી, મેં હું જુવાન બાલમ છોટા;
કીસે દોશ દઉ પુરબલે પાપ કીયા મેને ખોટા;
મા બાપુકી મેંથી લાડકી લટકપનકી સગાઇ;
બાળાપનમેં મુજે મેરે બાપુજીને પરનાઈ;
ધન દોલત ના ચાતી સખીરી, મુજે કુવેમેં ધકેલી;
ઘરકે ભરૂંસે, કીઇ છોટે બાલમસે સગાઈ,
દીલમેં એશા ચહાતી સખીરી, આપ બીખ મે ખાય મરૂ
ફાંસી લેકે સખી મેં જાકે, મેહેલુંમેં ગીરજાઉ;

મેરા ફુટ ગયા કરમ, મેં હું જુવાન બાલમ છોટા;
કીશે દોશ દઉ પુરબલે પાપ કીયા મેને ખોટા;
પહેલે આને ચલી સાસરે, રસ્તેમેં કપડા ધોયા;
હશી ખુસીશે, જાકે રંગ મહેલ દીપક જોયા.
નાય ધોય કે શીર ગુંથવાયા, સેજ પલંગ વાં બીછવાયા,
ઉશી પલંગપે, પીયા મેરા છોટાસા બાલમ આયા,
ઉશી પલંગપે, મેં જા બઠી, મુજે દેખ નીચા જોયા;
મેને ઉઠાલે ઉઠા ગોદીમે લીયા બાલમ રોયા;
મોટી કુંડી ભંગ ઘુંટનકી ઉસમે ફીરે સોટા છોટા,
કીસે દોશ દઉ પુરબલે પાપ કીયા મેને ખોટા.
સુધ ફાગન બસંતકા મહીના ફાગ કેસે મચાઉ;
મેરા બાલમ છોટા, સખી, મેં ગુલાલ કીસપે ઉડાઉં;
જાત બીરાદર મશકરી, બજારમેં કેસે જાઉ,
લગી સે બતાવે સખીમેં સબ લોકુમેં સરમાવું;
કહેતે આશક સુનબે માસુક મત સમજે ખાવન છોટા;
છોટી અંકુરશે, કે હાથી સબ હોતા ખાસા મોટા;
રાજેમદ ઉસ્તાદ હમારે. છંદ કથે નહી ઓ ખોટા,
દયારામજી કહે તુરવાલે. સબપે મોટા,
જગા ચતુરસીંગ ગાવે લાવણી સુનો સખી છોટા મોટા.

લાવણી (દેશી લંગડી).

ઇશક કરો શ્રી રામ નામસેં ઓર કીશેકા નહીં રામ;

રામજી કહો કુચ રામ બીના, કુચ નામ નહી. ટેક.
રામ નામે સલ્લા તારી, એવી હરીકી લીલા;
શસ્ત્રબાણુશે ગયે જીને ગડ લંકા ઘેર કીલા રાવણ મારા;
ભભીક્ષણ થાપે રાજે ગારી દીયા ટીલા બડે બડે રાક્ષસ;
મરે જીને કુંભ કરણ કર દીયા ઢીલા બાહીર ભીતર કયા,
ભટકત કહેતહે તેરેમેં કુચ રામ નહી, રામ રામજી,
રામ નામકી એશી માયા, રામ નામ પહેલાદ લીએ;
બાલી અજનમેં અગનમેં કુંભ ફોડકે દરસ દીયે નરસાઈ
નાગર મીરાબાઇ ભીલડી કે ફળ પાએ સંત સુદામાં
દેખલે દુખ દાલીદ્ર દુર કીએ વિદુર ભક્તકી ભાજી પાએ.
દુરજોધનકુ હામ નહી રામ રામજી;
રામ કૃષ્ણ ભગવાન જાય કે, ઈશક મહોબત લાએ તુમ,
ગેડી ગેંદશે ખેલત જળમેં ઝરની ખાએ તુને અંક;
અકો સદન કસાઈ ગજ ગુણકાકુ તારી હે અજામેલ
તારીઓ હરી સતના બલહારીહે ધરું તારે પહેલાદ બચાયે
શેન ભક્ત ઉપકારી હે, મોરધ્વજ રાજા જીનુંને કરવત
શીર શંકારીહે જો ના સમજે ભાવ ભગતકા ઉસકુ શીતા
રામ નહી; રામ રામજી.
પાંચુ પાંડવ ભકતી કીની, સુરદાસ તુળશીદાસ ઈને
સંતનકુ દેખ લે સદા મીલે બઈકુંટ બાસાં બનસીગીર,

ઉસ્તાદ હમારે હરીભજન પાયા ખાસા પ્રેમગીર,
કહે જીને રામ નામ ગાયા ખાસા તુરા હમારા આર
નીરંજન કલગી વાલેમે રામ નહી રામ રામજી કહો કુચ,
રામ બીના કુચ નામ. ગરબી,
આવરે હરી બીંદરા બનમેં. સામીજીબંશીયા બજાય કાનુડા.
આવરે હરી બીંદરાબનમેં.
નેહ લગાય મન મોય લીઓરે. હરી બીંદરારે બનમે,
આવોતો સેજીઆ સમારૂ, કાનુડા આવોરે,
રંગ રંગીલી બ્રજ નારીરે, હરી બીંદરારે બનમે,
હીલ મીલ ગરબા ગવાડ, કાનુડા આવોરે.
રાધાજી પાનીડાં સાંચર્યાંરે હરી બીંદરારે બનમે,
સોલસે ગોપીઓની સાથ કાનુડા આવોરે૦ ૩
કાંઠડે ઉભો કાનુડોરે, હરી બીંદરારેબનમેં,
હરી મોંયે કાંકરડી ન માર, કાનુડા આવોરે૦ ૪
બેડીલો માયો નંદશેરે, હરી બીંદરારે બનમે,
દેસુ મે મુખડાસુ ગાળ, કાનુડા આવોરે૦ ૫
કહાન હરી મનમેં ગ્યારે, હરી બીંદરારે બનમેં,
શોલશે ગોપીઓનો સાથ કાનુડા આવોરે૦ ૬
મહી લુટે મોરી મટુકી ફુટેરે, હરી, બીંદરારે બનમે,
કાનજી ક્યાં કરોછો આળ, કાનુડા આવોરે૦ ૭
કહયો હમારો માનો નહીરે, હરી બીંદરારે બનમે,

કાનાજી ક્યાં કરોછો આળ, કાનુડા આવોરે૦ ૮
સુભેચ્છક કહે સાંભળોરે હરી બીંદરારે બનમે,
હરી હઠ મેલને લગાર કાનુડા આવોરે૦ ૯

દોહરો.

સજ્જન બાત સનેહકી, પરમૂખ કહી નજાય,
મુગેકુ સપના ભયા, સમજ સમજ પસ્તાય, ૧
સજ્જન સજ્જન મેં જપુ, સજ્જનકે મન ઓર,
ધીક પડયો એ પ્રીતમાં, એક ચીત દો ઠોર. ૨
સજ્જન તુજમાં ગુણ ઘણો, અવગુણ નહી લગાર;
એ કારણ તું સાંભરે, મને દહાડામાં દસ વાર. ૩
સજ્જન હે સો ગુપ્ત હે, મુખસે કીયો ન જાય;
મેંદી કેરા પાનમે, લાલી રહી છુપાય, ૪
ચાતક ચાહત મેહકુ, ચકુઆ ચાહત મોર;
અમ ચાહત તુજ મીલનકુ, જેસા ચંદ ચકોર. ૬
કાજળ તજે નહી સામતા, મુકતા તજે નહી સ્વેત;
દુરીજન તજે નહી કુટીલતા, સજ્જન તજે નહી હેત. ૭
સજ્જન સો કોસે બસે, તે મુજ હરદે હજુર;
દરવાજે દુરીજન બસે, તે લક્ષ કોશ કે દુર. ૮
કાગજ લખુ કપુરસે, બીચ બીચ લીખુ સલામ;
જો દીનસે સજ્જન ગએ, તે દીનસે નીંદ હરામ. ૯

સજ્જન સજ્જન મેં જપુ, સજ્જન કોસ પચાસ;
દોનુંકુ અંતર પડયો, પ્રાણ તુમારા પાસ. ૧૦
નેન પદારથ નેન રસ , નેને નેન મીલંત;
અજાણ્યા શું પ્રીતડી, પેહેલી નેન કરંત. ૧૧
પંખી હું તો ઊડ ચલુ, ઘડી ન રાખુ ધીર;
જ્યું જ્યું સજ્જન સાંભરે, યું યું લગે તીર. ૧૨
સદા કાહુકી નવ રહી, સજ્જન ગળે બાંહ્ય;
ઢળતી ઢળતી ઢળ ગઈ, જોઉં તરતકી છાંય. ૧૩
સજ્જન બાત સનેહકી, મુખે વરણવી ન જાય;
જેમ જેમ સજ્જન સાંભરે, તેમ તેમ ફ઼ીલટા થાય, ૧૪
પ્યાસા ચાહત નીરકુ, થકા ચાહત છાંય;
અમ ચાહત તુમ મીલનકુ, લંબી કરકે બાંહ્ય. ૧૫
સજ્જન જેસા કીજીએ, જો ઢોલ સરીખા હોય;
સુખમાં પીછું પડ રહે, દુખમાં આગુ હોય. ૧૬
ભૂખે તીહારે દરશન કે, અન તો બીખ સમાન;
પ્રીતમ હમારે પ્રાણ હો. તુમ મત કરો ગુમાન. ૧૭
તુમ હમકુ કાગજ લખો, લખીઓ મધુરે બેન;
તુમ હમકુ ચાહત હે, જેમ અંધેકુ નેન. ૧૮
બાત એક અનેરડી, મુખશે કહી નવ જાય,
દો અક્ષર કાગજ લખો, તો હયકુ ટાઢું થાક. ૧૯

હમ તુમસે જુદે નહી, જાણે તમારૂં મન;
જે દીન તમસે મીલનગે, તબ આનંદ આનંદ. ૨૦
અંધા ચાહત આંખકું ભુખ્યા ચાહાતા અન;
અમ ચાહત તુમ દરશનકુ, તે મળવા કેરૂ મન. ૨૧
તુમ હો અમારા સાયબા, હું તમારી દાસ;
અમ ઉપર કરપા કરો તો, રહુ તમારી પાસ. ૨૨
ચીરણજીવી તુમ રહો સદા, ચતુરા શીરોમણુ;
મુખ હમારે એક હે, કેશે કરૂ બીખાણ ૨૩
વાલા અમારે તુમ હો, બાતનકો બીશેક;
ચીત ચટકતો એકસે, ઓર તો મિત્ર અનેક. ૨૪
હંશ ચાહત માનશાર, કપીઓ ચાહત મેહ;
મછવા ચાહત નીરકુ, અમ ચાહત તુમ દેહ. ૨૫
કાગજ લખુ કસ્તુરીએ માંહે કેસર ચંદન સાર;
મળવા આવો મલપતા, શું લખીએ વારોવાર, ૨૬
સજન એક સંદેસડો. તમે સુણજો ચતુર સુજાણ;
વેગે આવો વાલમા, નહીતો જાશે પ્રાણ. ૨૭
હમ તમસે જુદે નહી, મુખસે કહો નવ જાય;
ચીત તમારી પાસ હે, તો કાગજ લખે શું થાય ૨૮
તુમતો જાણુ સુજાણુ હો, બીન પડા બળવંત;
કેસર ચંદન કસ્તુરીએ, તુમ સદા ખેલો બસંત. ૨૯
સજન તુમસે સો ગણો, ઝાઝા આદર કરે;

પ્રાણુ તમારી પાસ હે, ખોળીયું છઙાં ફરે. ૩૦
કાગજ થોડો હીત ઘણો, મોંસે કીયો નવ જાય;
રતનાગર સાગર ભરયો, ગાગરમાં ન સમાય. ૩૧
કાગદકો લીખનો કશો કાગજ બોલા ચાર;
હુમ તમ જીસ દીન મીલનશે, તે દીન જુગમાં સાર. ૩૨
કાગદ તાકુ લીખીએ, જો કાવું કાંય સંદેશ;
મનમાં દીલમાં દુર નહી. તાકુ ક્યા સદેહ. ૨૩
પ્રીતમ હુમસે બોહોતકી, એસાં ન કરે કોય;
સજ્જન એસી કીજીએ, જે પીર ના હાંશી હોય, ૩૪
પ્રીતમ પતીયા જો લીખું, જો કછુ અંતર હોય;
હુમ તમ જીવડા એક હે, દેખનકે તન દોય. ૩૫
પ્રીતમ તોરે દરશ બીન, મોકુ ભયો હે દુખ;
સો દુખ પરમેશ્વર લહે. ક્યાં જઇ કહું મેં મુખ. ૩૬
પ્રીતમ તોરે દરશ બીના, રહો ન જાય પલ એક;
ચીત અટકતો એકસે, ઓર તો મીલે અનેક. ૩૭
પ્રીતમકે ગુણુ બેણુ હઇએ અમારે ખુંચ રહે,
કાઢત નીકસે પ્રાણુ, લાગત તો જાનો નહી હે. ૩૮
પ્રીત કરી સુજાણુસે, બરજત લોક અજાણુ;
તાસે તોરે ક્રરમકુ, જાસે બંધે પ્રાણુ; ૩૯

સમાપ્ત.

પ્રષ્ટ.	અનુક્રમણિકા.	પ્રષ્ટ

જાહેર ખબર.

આ ચોપડી નીચે લખેલે ઠેકાણેથી વેચાતી મળશે.

નડીઆદ—કાગદી સાદકભાઈ ચોપડી વેચનાર.

સલુણમાં—બુકસેલર લલુ જેભાઇ.

વડોદરા—બુકસેલર દસરથ રાગોબા ઠા. રાવપરામાં.

વલસાડ—બુકસેલર દવારકાંદાસ પરભુદાસ.

સુરતમાં—બુકસેલર કીકાભાઈ પરભુદાસ, મંચેરજી જમસેદજી, કરસનદાસ નારણદાસ, ત્રીભોવન ગોપાળદાસ.

મુંબઈ—બુકસેલર સખારામ ભીકશેઠ, બાળકૃષ્ણ લક્ષમણ. ભીમશી માણેક, દામોદર ઈશ્વર.

વીરમગામ—બુકસેલર ભીખા નથુભાઇ, મુળશંકર લલુ.

વઢવાણ—બુકસેલર પ્રાણશંકર રામજી, રામા નાનજી.

લીંબડી—બુકસેલર છગન સંગજી.

ધ્રાંગધરા—બુકસેલર નરશી જીવા ઠકર.

સામટી લેવી હોય તેમણે પોસ્ટપેડ કાગળ લખી ખુલાસો કરવો, નાટપેડ કાગળ લીધામાં આવશે નહીં.

બુકસેલર જગજીવનદાસ દલપતરામ.

ઠા. અમદાવાદમાં બાલેટનની હવેલીમાં.